

విజ్ఞానము

ఆధునిక, భౌతిక, జీవ, గృహ, వృక్ష

వ్యాసే సుధాలహరి-2

సదాశివ సమారంభం

గురు దక్షిణామూర్తి

గురు వేదవ్యాస మహర్షి

గురు కౌతిక మహర్షి

గురు నారద మహర్షి

గురు వాల్మీకి మహర్షి

గురు శిక్షవృక్ష

శంకరాచార్య మధ్యమాం

గురు దత్తాత్రేయ

గురు బాలాచీ

గురు గోరమ బుద్ధ

గురు ఆదిశంకరాచార్య

గురు రామానుజాచార్యులు

గురు జ్ఞానేశ్వర్

గురు రవిదాస్

గురు కబీర్ దాస్

గురు చైతన్య మహా ప్రభువు

గురు నానక్

గురు రాఘవేంద్ర స్వామి

గురు పీరబ్రహ్మేంద్ర స్వామి

యోగి వేమన

అస్మదాచార్య పర్యంతం

గురు తీర్థాంగ స్వామి

గురు లాహరీ మహాశయి

గురు రామకృష్ణ పరమహంస, అమ్మ శారదాదేవి

గురు వివేకానంద

గురు పాయీ బాలా

గురు ఆరబింద్

గురు రమణ మహర్షి

గురు యోగానంద

గురు భక్తివీరాంజలి ప్రభుపాద

గురు మహాయోగిస్వామి

గురు విద్యాప్రకాశానందగిరి

గురు చంద్రకేశవర పరమారాధ్య

వందే గురుపరంపరాం...

నన్ను “నేను” తెలుసుకోవటానికి

నన్ను “నేను” మార్పుకోవటానికి

“నేను” గా ఉండటానికి

మరియు అత్యుత్తమ జీవన విధానానికి

కావలసిన భక్తి,జ్ఞాన,కర్మ,ధర్మ సమాచారం ఒకేచోట తెలుగులో ఉచితంగా!

సాధారణంగా వేదాంతం తెలుసుకోవాలనే కోరిక వుంటుంది, కాని గ్రంథాలు అందుబాటులో లేవు. ఇంకొకరి దగ్గర గ్రంథాలు వుంటాయి, కాని జిజ్ఞాసువులకి ఎక్కడ ఉన్నవో తెలియదు. అలాగే కొన్ని లైబ్రరీ లో కొన్ని రకాల పుస్తకాలు మాత్రమే లభ్యం అవుతున్నాయి, అంతేగాక విలువైన గ్రంథాలు సరైన సంరక్షణ లేక కనుమరుగైపోతున్నాయి, కనుక మన అందరి కోసం భారత ప్రభుత్వం పురాతన ఆధ్యాత్మిక గ్రంథాలను సంరక్షించే నిమిత్తం ఎంతో శ్రమతో కంప్యూటరీకరణ ద్వారా ఒక చోట చేర్చుతూ ఆన్ లైన్ చేయటం జరిగింది. ఇటువంటి విలువైన జ్ఞాన సంపదను మరింత సులభంగా అందుబాటులోకి తీసుకురావటానికి సాయి రామ్ సేవక బృందం ఉడతా భక్తి గా ఇప్పటివరకే దాదాపు 5000 పుస్తకాలను వివిధ వర్గాలుగా విభజించి PDF(eBOOK) రూపంలో ఆన్ లైన్ లో ఉచితంగా అందించటం జరిగింది. కనుక ప్రతి ఒక్కరు ఈ సదవకాశాన్ని సద్వినియోగం చేసుకోగలరు. ఇందుకు సహాయం అందించిన భారత ప్రభుత్వపు వెబ్ సైట్(డిజిటల్ లైబ్రరీ అఫ్ ఇండియా <http://www.new.dli.ernet.in>), ఆర్కైవ్ వెబ్ సైట్(<https://archive.org>), గూగుల్ వెబ్ సైట్(<https://www.google.co.in>), మైక్రోసాఫ్ట్ వెబ్ సైట్(<http://www.microsoft.com>) కు మేము ఋణపడివున్నాము.అలాగే ఇటువంటి బృహత్తర కార్యక్రమానికి పెద్ద మొత్తం లో గ్రంథాలను అందించిన తిరుమల తిరుపతి దేవస్థానమునకు కూడా మనం ఋణపడివున్నాము. సాయి రామ్ సేవక బృందం కోరుకొనేది ఒక్కటి, ప్రతి ఇల్లు ఆధ్యాత్మిక జ్ఞాన గ్రంథాలతో నిండిపోవాలన్నదే మా కోరిక.

ఈ గ్రంథాలను ఉచితంగా ఆన్ లైన్ లో చదువుటకు, దిగుమతి(డౌన్లోడ్) చేసుకొనుటకు గల మార్గాలు:

- 1) భారత ప్రభుత్వపు వెబ్ సైట్: <http://www.new.dli.ernet.in> లేక <http://www.dli.ernet.in>
- 2) సాయి రామ్ వెబ్ సైట్: <http://www.sairealattitudemanagement.org>
- 3) సాయి రామ్ గూగుల్ సైట్: <https://sites.google.com/site/sairealattitudemanagement>
- 4) ఆర్కైవ్ వెబ్ సైట్: <https://archive.org/details/SaiRealAttitudeManagement>

ఈ జ్ఞాన యజ్ఞం పై గల సలహాలు,సూచనలకు సేవక బృందాన్ని సంప్రదించుటకు: sairealattitudemgt@gmail.com

సాయి రామ్ భక్తి,జ్ఞాన సమాచారం: <https://www.facebook.com/SaiRealAttitudeManagement>

సాయి రామ్ భక్తి,జ్ఞాన సంబంధ వీడియోలు: <https://www.youtube.com/user/sairealattitudemgt>

ఈ జ్ఞాన యజ్ఞంలో ప్రతి ఒక్కరు పాల్గొని, ఈ అవకాశాన్ని సద్వినియోగం చేసుకొని,మీరు సంతృప్తులైతే మరొక సాధకునికి, జిజ్ఞాసువులకు మార్గం చూపించగలరని ఆశిస్తున్నాము. మీరు చదువుకోవటంలో ఏమైనా ఇబ్బంది కలిగితే సేవక బృందంను సంప్రదించగలరు. ఒకవేళ మా సేవలో ఏమైన పొరపాటు వస్తే మన్నించగలరు.

ఈ గ్రంథపు భారత ప్రభుత్వ డిజిటల్ లైబ్రరీ గుర్తింపు సంఖ్య: 2020120033129

గమనిక: భక్తి,జ్ఞాన ప్రచారార్థం ఉచితంగా eBook రూపంలో భారత ప్రభుత్వపు సహాయంతో ఇవ్వడం జరిగింది. ఈ గ్రంథముపై వ్యాపార,ముద్రణ హక్కులు రచయిత,పబ్లిషర్స్ కి గలవు, కనుక వారిని సంప్రదించగలరని మనవి చేసుకొంటున్నాము.

SaiRealAttitudeManagement(SAI RAM) - సాయి నిజ వ్యక్తిత్వ నిర్వహణ(సాయి రామ్)

* సర్వం శ్రీ సాయినాథ పాద సమర్పణమస్తు *

భారత ప్రభుత్వపు వెబ్ సైట్ - డిజిటల్ లైబ్రరీ అఫ్ ఇండియా

<http://www.new.dli.ernet.in>

Digital Library of India: Inc. X

www.new.dli.ernet.in

Digital Library of India

Hosted by: Indian Institute of Science, Bangalore in co-operation with
CMU, IIT-H, NSF, ERNET and MCIT for the Govt. of India and 21 major participating centres.

Home Vision Mission Goals Benefits Content Selection Current Status People Funding Copyright Policy FAQ RFP

Books Journals
Newspapers
Palm-Leaves (Manuscripts)

Title:

Author:

Year: to

Subject: Any Subject

Language:

Scanning Centre: Any Centre

[Presentations and Report](#)
[Statistics Report](#)
[Status Report](#)
[Feedback](#) | [Suggestions](#) |
[Problems](#) | [Missing links or Books](#)

Click [here](#) for PDF collection
DLI MIRROR at IUCAA Data Center PUNE

For the first time in history, the Digital Library of India is digitizing all the significant works of Mankind.

[Click Here to know More about DLI](#) ^{New!}

Books	Journals	Newspapers	Manuscripts
Rashtrapati Bhavan CMU-Books Sanskrit TTD Tirupathi Kerala Sahitya Akademi	INSA	Times of India Indian Express The Hindu Deccan Herald Eenadu Vaartha	Tamil Heritage Foundation AnnaUniversity ^{New!}

Title Beginning with.

A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L	M	N	O	P	Q	R	S	T	U	V	W	X	Y	Z					
Author's Last Name																														
A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L	M	N	O	P	Q	R	S	T	U	V	W	X	Y	Z					
Year																														
1850-1900					1901-1910					1911-1920					1921-1930					1931-1940					1941-1950					1951-
Subject																														
Astrophysics	Biology	Chemistry	Education	Law	Mathematics	Mythology	Religion	For more subjects...																						
Language																														
Sanskrit	English	Bengali	Hindi	Kannada	Marathi	Tamil	Telugu	Urdu																						

అతి విశిష్టం ఈ దానం!

స్వామి వివేకానంద

“దానాలలోకెల్లా ఆధ్యాత్మిక విద్యాదానం చాలా శ్రేష్టమైంది! దాని తరువాతిది లౌకిక జ్ఞానదానం, ప్రాణదానం, అన్నదానం” అని వ్యాసమహర్షి చెప్పారు.

మన ఆధ్యాత్మిక జ్ఞానం భారతదేశ హద్దులలో నిలిచి పోకూడదు. లోకమంతటినీ ఆవరించాలి! ఇలా లోకవ్యాప్తమైన ధర్మప్రచారాన్ని మన పూర్వులు చేశారు. హైందవ వేదాంతం ఎన్నడూ ఈ దేశం దాటి పోలేదని చెప్పేవారూ, మతప్రచారార్థం తొలిసారిగా, పరదేశాలకు వెళ్ళిన సన్యాసిని నేనే అని చెప్పేవారూ, తమ జాతిచరిత్ర నెరుగని వారే! ఇలాంటి సంఘటనలు ఎన్నోసార్లు జరిగాయి. అవసరమైనప్పుడల్లా, భారతీయ ఆధ్యాత్మిక జ్ఞానప్రవాహం వెల్లువలా లోకాన్ని ముంచెత్తుతూ వచ్చింది.

రాజకీయ ప్రచారాన్ని రణగొణధ్వనులతో, యోధులతో సాగించవచ్చు. అగ్నిని కురిపించి, కత్తిని జళిపించి, లౌకిక జ్ఞానాన్నీ సంఘనిర్మాణ విజ్ఞానాన్నీ విరివిగా ప్రచారం చేయవచ్చు. కానీ ఆధ్యాత్మిక జ్ఞానదానం కళ్ళకు కనిపించకుండా, చెవులకు వినిపించకుండా కురుస్తూ, రోజూ పువ్వుల రాసుల్ని వికసింపజేసే మంచులాగా నిశ్శబ్దంగా జరగవలసి ఉంది. భారతదేశం నిరాడంబరంగా, లోకానికి మళ్ళీ మళ్ళీ చేస్తూ వచ్చిన దానమిదే!

మిత్రులారా! నేను అవలంబించే విధానాన్ని తెలియజేస్తాను వినండి. భారతదేశంలోనూ, ఇతర దేశాల్లోనూ మన పారమార్థిక ధర్మాలను బోధించడానికి తగినవారుగా మన యువకుల్ని తయారు చేయడానికై భారతదేశంలో కొన్ని సంస్థలను నెలకొల్పాలి! ఇప్పుడు మనకు కావలసింది బలిష్ఠులు, జవసంపన్నులు, ఋజువర్తనులు, ఆత్మ విశ్వాసపరులు అయిన యువకులు. అలాంటి వారు నూరుమంది దొరికినా, ప్రపంచం పూర్తిగా పరివర్తన చెందగలుగుతుంది!!

ఇచ్చాశక్తి తక్కిన శక్తులన్నీ కన్నా బలవత్తరమైంది. అది సాక్షాత్తూ భగవంతుని దగ్గరి నుండి వచ్చేదే కాబట్టి దాని ముందు తక్కినదంతా లొంగిపోవలసిందే. నిర్మలం, బలిష్ఠం అయిన ‘ఇచ్చ’ (సంకల్పం) సర్వశక్తిమంతమైంది. దానిలో మీకు విశ్వాసం లేదా? ఉంటే మీ మతంలోని మహోన్నత ధర్మాలను ప్రపంచానికి బోధించడానికై కంకణం కట్టుకోండి. ప్రపంచం ఆ ధర్మాల కోసమై ఎదురుచూస్తోంది. అనేక శతాబ్దాలుగా ప్రజలకు క్షుద్రసిద్ధాంతాలు నేర్పడం జరిగింది. వారు వ్యర్థులని ప్రపంచమంతటా బోధలు జరిగాయి. ఎన్నో శతాబ్దాల నుండి వారు ఈ బోధనల వల్ల భయభ్రాంతులై, పశుప్రాయులైపోతున్నారు. తాము ఆత్మస్వరూపులమనే మాటను వినడానికైనా వారెన్నడూ నోచుకోలేదు. “నీచాతినీచుడిలో కూడా ఆత్మ ఉంది. అది అమృతం, పరమ పవిత్రం, సర్వశక్తిమంతం, సర్వవ్యాపకమైనది” అని వారికి ఆత్మను గురించి చెప్పండి. వారికి ఆత్మవిశ్వాసాన్ని ప్రసాదించండి. ❖

మూలం: శ్రీ రామకృష్ణ ప్రభ - ఫిబ్రవరి 2014

వ్యాస సుధా లహరి - 2

రచన :

కె. వి. రాఘవాచార్యులు ఎస్. కాం.

Ami Publications

SWAMY AYYAPPA NIGAR, P. TAMARA VIJAYAWADA, 7.

విషయ సూచిక

1. చలన చిత్రములు
2. జనాభా సమస్య
3. గ్రామ పునరుద్ధరణము
4. విద్యార్థులు - రాజకీయములు
5. పంచవర్ష ప్రణాళికలు
6. అంటరానితనము
7. కుటీర పరిశ్రమలు
8. ఆధునిక సాహిత్యము
9. విద్యార్థులు - సమ్మెలు
10. వికలాంగులు
11. సాంకేతిక విద్య
12. గ్రహాంతరయానము
13. మద్యపాన నిషేధము
14. స్థానిక స్వపరిపాలనా సంస్థలు

వ్యాస సుధా లహరి

౩

చలన చిత్రములు

పవలంతయు కాయకష్టముచేసి యలసటచెందిన వ వ సాయదారులకును నానా కార్మికులను నుదో గములుచసి మనస్సు శ్రమచెంది యున్న యుదో గస్థులకును నోదమును, వినోదముతోబాటు విజ్ఞానమును గలించుటకు పూర్వము వీధి నాటకములు, తోలుబొమ్మలాటలు ప్రదరింపబడుచుండెను. హారికధలును, బుట్టకధలు, జక్కులకధలు చెబబడుచుండెడివి. ఇవి యీ కాలములోను నంత యెక్కువగలే పోయినను నక్కడక్కడ సాగుచునేయున్నవి.

విజ్ఞానశాస్త్రమభివృద్ధి చెందిన పిదప ఛాయాగ్రహణము నందభివృద్ధికలుగుటచే జల చిత్ర అనంతరము శ గ్రహణము సాధింపబడిన తరువాత మాట్లాడుచిత్రములు వెలువ నవి. క్రీ.శ. 1900 సం॥లో 'ఎడిసన్' అను శాస్త్రజ్ఞుడు చలనచిత్రములను దయారుచేయు యంత్రములను గనుగొనగా క్లేసర్సు అను నాతడు వీనిని వ్యాప్తిలోనికిఁ దెచ్చెను. ఈ చలన చిత్రములు మానవునకు వినోద విజ్ఞానములను గలిగించుటలో ప్రముఖ

స్తానము సందినవి. ఇవి నేత్ర శోత్రములకు రెండింటికిని విందు కలగించునవి.

నేకు భారీపరిశ్రమలును వానితోబాటు కుటీరపరిశ్రమలును నెట్లు ప్రోత్సహింపబడుచున్నవో యట్లే చలనచిత్రములతోబాటు హారికభామలును ప్రోత్సహింపబడుచున్నవి.

చలనచిత్ర నిర్మాణము నేడొక పరిశ్రమయైనది. ఈ పరిశ్రమలో, కథారచయితలు, పాటలు, మాటలు వ్రాయువారు, నటీనటులు, వాద్యకళాకారులు మున్నగువారు పనిచేయుదురు. అందుచేత వారికి ధనము లభించును. కావున నీ పరిశ్రమయు నిరుదో గసమన నివారణకు తోడ్పడుచున్నది. ఇంతియేకాక చలనచిత్రముల ల సనేక లాభములు కలవు. కొలది ధనవ్యయముతో మానవుడు విజ్ఞానమును, వినోదమును బొందగలడు. ఇందుచే విరామకాలము సద్వినియోగమగును. ప్రపంచములో గల గొప్పపట్టణములను, సుందర దృశ్యములను స్వయముగ దర్శింపవీలుకలుగదు. అట్టివానిని చల చిత్రములలో జూచి యానందించవచ్చును. నటీనటుల నటనలను, గాయకుల గానములను, గళాకారుల ప్రతిభనుజూచుటకును, వినుటకునునవకాశము కలుగును. ఆకాశవాణి, వార్తాపత్రిక మున్నగు ప్రచారసాధనములకంటె నిది యుత్తమమైనది. అందు స్వయముగ చూచుటకుగూడ వీలుగలదు గదా! విద్యావిషయిక ప్రచారమునకును నివి తోడ్పడుచున్నవి విద్యార్థులకు పుస్తకముల మూలమున దెలియజేయుటకంటె చిత్రములవలన నానావిషయములు బోధించుట చాలసులభము. విద్యార్థుల మనస్సులకు విషయ

ములు బాగుగనాటుకొనునుగదా! కళారహస ములను విజ్ఞాన శాస్త్రవిషయములను బోధించుటకు నేడు చల చిత్రముల నుపయోగించుచున్నారు.

చలనచిత్రములవలన గలుగు ప్రయోజనములతోబాటు నష్టములును నెన్నియొకలవు. చలనచిత్ర నిర్మాతలు ధనసంపాదనమే దృష్టియందుంచుకొని మాత్రమే చిత్రములను దీయుచున్నారు. నేటి మానవుని మనస్సు కామమోహితమైనది. అట్టి ప్రేమపూరిత చిత్రములనుదీసి ప్రజలహృదయలగల కామమును రెచ్చగొట్టి మరింత నీతిహీనులుగ దయారుచేయుచున్నారు. సామాన్యప్రజల కిట్టి యసభ్యకరములును, నసహజములును నగు చిత్రములను అనాదరించుటకు వివేకములేకపోవుటచేతనే యిట్లు జరుగుచున్నది. కాబట్టి మంచి నీతిని బోధించు చిత్రములనుదీయుటకు నిర్మాతలు పూనుకొనవలెను.

చలనచిత్రములందు నటింపవలెననుకొరికతోస్రయశ్నము చేసిచేసి విఫలమై నిరాశచెంది చెడిపోవువారును కలరు. చలన చిత్రములయందలి నాజూకుచే నాకర్షింపబడువారును, నీతిననుసరింపక అవినీతి ననుసరించి భ్రష్టులగువారును దయారుచున్నారు. విద్యార్థులు పాఠశాలలకుబోకుండ మానుకొని చలన చిత్రమునందలిమోజుతో విద్యను నాశనముచేసికొనుచున్నారు. ఎక్కువగా చూచుటవలన ధనవ్యయమేకాక నిద్రాభంగమును నందువలన ననారోగ్యమును గలుగును. తీవ్రమైన కాంతిని జూచుటచే దృష్టి మందగించి కంటిజబ్బులు వచ్చును. చలన చిత్రములందుగల దొంగతన దృశ్యములనుజూచి యుట్టే దొంగ

తనము చేయనలవాటుచేసి లేని దుర్గణములకు లోనగుచున్నాను. చిత్రములందు ప్రదర్శింపబడు ప్రేమతత్వమును చూచి విద్యారులుగూడ నవినీతికి లోనగుచున్నారు. ఇది క్రమశిక్షణకు భంగముకాదే?

ప్రభుత్వము చలనచిత్రములలోగల అవినీతికరములగు దృశ్యములను తొలగించి నీతికరములగు చిత్రములనే యనుమతించవలెను. ఇందులకు సెన్సారుబోర్డు కలదు. చలనచిత్రములమంచి చెడ్డలను వార్తాపత్రికలు ప్రచురము చేయవలెను. నిర్మాతలుగూడ కేవలము ధనార్జనమే దృష్టియందుంచుకొనక నీతిని బోధించు చిత్రములను దీయవలయును. అట్లులేన చలనచిత్రములవలన కలుగు నష్టముల నరికట్టవచ్చును.

చలనచిత్రములు పౌరాణికములు, సాంఘికములు, జానపదములు అని మూడు విధములు. పౌరాణికములవలన పురాణకథలును, నందలి మంచినీతిని ప్రజలు తెలిసికొందురు. సాంఘికములు, సంఘ దురాచారములను, మూఢనమ్మకములను బాటద్రోలునవిగ నుండవలెను. జానపదములు జనపదములకు జెందినవై యుండవలెను. ఈ మూడురకములుగాక ప్రచార చిత్రములును గలవు. మనదేశమునకు స్వాతంత్ర్యము వచ్చిన పిదప ప్రాచీన భారతీయ సంస్కృతిని, చారిత్రక వైభవములను ప్రచారము చేయుటకు మనప్రభుత్వము కృషిచేయుచున్నది.

చలనచిత్ర పరిశ్రమ ప్రజలకు మంచినీతిని బోధించునదిగను, జాతీయభావమును పెంపొందించునదిగను నభివృద్ధి పొందునుగాక.

జనాభా సమస్య

సృష్టిలో ప్రతిజీవియు సంతానమునుబొందుట సహజము. జంతువులును, పక్షులును, వృక్షములును, గీటకములును స్త్రీ పురుష సంపర్కమువలన సంతానము బడయునుగదా! మనుజులలో నొకకుటుంబము కాలక్రమమున ననేక కుటుంబములగుచున్నవి. కాని పూర్వము భార్యాభర్తలు కేవలము సంసార సుఖమునే యాశించినవారుకారు. ఇంద్రియ నిగ్రహశక్తి వారికిగలదు. నేటిమానవుడు కేవలము కామపూరితుడై నియమదూరుడై యింద్రియలోలుడగుటచే సంసారసుఖమునే వాంఛించినవాడై యధికసంతానవంతుడగుచున్నాడు.

పూర్వము జనాభాసమస్య లేనేలేదు. పెలు-పుత్ర పౌత్రాభివృద్ధిగస్తు- అని వధూపరులను దీవించెడివారు. ఆకాలమున నెక్కువ సంతానవంతులైనవారు సమ్మాన్హారులు. అంతియకాక, ఆ కాలమున జనసంఖ్య యభివృద్ధియైనను మరణములసంఖ్యకూడ అధికమే. వ్యాధులు, కరువులు, వరదలు, యుద్ధములు మున్నగునవి మరణమునకు గారణములుగ నుండెడివి.

ఈ కాలమున బెరుగుచున్న జనాభా విపరీతముగ బెరుగుచునేయున్నది. మరణములసంఖ్య తగ్గుముఖముపట్టినది. విజ్ఞాన శాస్త్రము దినదినాభివృద్ధి నొందుచున్నది. అనేక దివ్యములగు నౌషధములు కనిపెట్టి బిడుచున్నవి. సమస్తవ్యాధులును నిరో

ధింపఁబడుచున్నవి. చికిత్సకంటే ఆపుదలమేలు- అను నార్యోక్తి పాటింపఁబడుచున్నది. వృత్తువునే జయించుటకు మానవుఁడు సంసిద్ధుఁడై యున్నాడు. పూర్వము సంభవించిన కరువుకాటకములును, భూకంపములును, వరదలును, నగ్నిప్రమాదములును మున్నగు వై పరీత్యములను నేడదుపులోబెట్టుటకు జేయవలసిన ప్రయత్నములన్నియు జేయబడినవి. ఇంకను జేయబడుచున్నవి. శిశుమరణములసంఖ్యయుఁ దగ్గినది. మరణములసంఖ్య నదుపులో బెట్టినపుడు జననములసంఖ్య నుగూడ నదుపులోబెట్టనిచో దేశపత్తి విపత్కరముగ నుండుననుటలో సందియము లేదు. మరణములసంఖ్య తగ్గుటయే జనాభా పెరుగుదలకుఁ గారణమైనది.

విపరీతముగ బెరుగుచున్న జనాభామూలమున ననేక చిక్కుసమస్య లుత్పన్నములగుచున్నవి. ప్రతిమానవునకు క స సౌకర్యములు కావలయునుగదా! తినుటకుఁదిండి, కట్టుటకుబట్ట, ఉండుటకునిల్లు తప్పకయుండవలయును. ఒకప్పుడు రత్నగర్భయని పేరొందిన భారతదేశము విదేశీయులపాలనలో జిక్కి బీదదేశమైనది. గోరుచుట్టుపై రోకటిపోటన్నట్లు జనాభాసమస్య మహోపద్రవముగా దయ్యారై నది. ప్రభుత్వమధికాహారోత్పత్తికి గృహిచేయుచున్నది. వృత్తులను పోషించుచున్నది, లఘు కుటీర భార భారీపరిశ్రమలను స్థాపించుచున్నది. ఎన్నియో నూతనోద్యోగములను గల్పించుచున్నది. ఎంత ప్రయత్నించినను సరియగు జీవనప్రమాణమును గల్పింపలేకపోవుచున్నది.

సంతాన మధికమగుటచే స్త్రీ పురుషులు నిర్వీర్యులగుదు రనుట అతిశయోక్తికాదు. ఏటేటగాని, రెండేడ్లకొక పర్యా యముగాని ప్రసవించుగృహిణి బలహీనురాలయి యనారోగ్య ముతో బాధపడును. అట్టి స్త్రీ కనిన సంతానమును నట్లేయుం డును. భావిపౌరులు కావలసిన యాబిడ్డలు నిర్వీర్యులగుదురు గదా! పురుషులును గామోపభోగలోఁబై యింద్రియ పటుత్వము లేనివారగుదురు.

కావున జనాభా వృద్ధికాకుండ నరికట్టుట యువతీ యువకులకును, ప్రభుత్వమునకును, దేశమునకును ఊహమగును. పెరుగుచున్న జనాభాసమస్యను బరిష్కరించు కుటుంబనియం త్రణమొక చక్కని మార్గము. అధిక సంతానోత్పత్తి నరికట్టు టకు కుటుంబనియంత్రణ శస్త్రచికిత్సలు మంచిప టి. ఈ శస్త్ర చికిత్స పురుషులుగాని, స్త్రీలుగాని చేయించుకొనవచ్చును. పురుషులు చేయించుకొను నాపరేషను వేస్టెక్ట్ పీయనియు, స్త్రీలు చేయించుగొను నాపరేషను ట్యూబెక్ట్ పీయనియు నందురు. శస్త్రచికిత్సలేల అనువారు మనోనిగ్రహముతో కామమునకు దాసులుగాక అర్థాంగి కేవలము కామవాంఛ తీర్చుకొనుటకేయసుబు విడనాడవలయును. మనోనిగ్రహశక్తి లేనివారికి కుటుంబనియంత్రణము పాటించుటకు శస్త్రచికిత్సయే శరణ్యము. సంతాన నిరోధకమునకు నౌషధములును నితర సాధనములునుగలవు. స్త్రీ పురుషులు వయస్సు వచ్చినతరువాత వివాహము చేసికొనవలయును. ఏరమితకుటుంబమే సుఖమని

భావించవలయును. కుటుంబనియంత్రణ పద్ధతుల నవలంబించుట వలన నారోగ్యము చెడిపోదని వైద్యులు చెప్పుచున్నారు.

అధికసంతానమును గనిన గృహిణీ గృహస్థులు తమ బిడ్డలకు పౌష్టికాహారమును, వస్త్రాదులను, వైద్యసదుపాయములను గల్పించలేక విద్యాబుద్ధులు చెప్పించలేకపోవుచున్నారనుట సర్వజనవిదితమే. కాబట్టి పరిమితకుటుంబము విలువను గుర్తించి ఇద్దరు లేక ముగ్గురు బిడ్డలతో దృష్టిపడినచో నాకుటుంబము సుఖపడును. దేశమునకు ఊమమగును. అధికజనాభాసమస్య తీరును. అందుచేతనే దేశశ్రేయస్సుకొరకు నధికజనాభా నరికట్టుటకు కుటుంబనియంత్రణమును ప్రభుత్వము ప్రోత్సహించుచున్నది. శస్త్రచికిత్స చేయించుకొనినవారికి ధనముకూడయిచ్చి యుచితముగ చికిత్సచేయించుకొనుటకు వసతికల్పించుచున్నది. ఆకాశవాణిద్వారా ప్రచారము చేయుచున్నది. పరిమితకుటుంబము వలని లాభముల నెల్లఱకు దెలియజేయుచున్నది. ఉపన్యాసములు బుట్టకథలు ప్రదర్శనలు మున్నగువానిద్వారా ప్రచారముసాగుచున్నది.

కావున మూఢనమ్మకములను విడనాడి కుటుంబనియంత్రణమును ప్రజలు స్వచ్ఛందముగ నమలుపరచనచో బెరుగుచున్న జనాభా నరికట్టుట కష్టసాధ్యము.

గ్రామ పునరుద్ధరణము

భారతదేశములో గ్రామము లధికములు. పూర్వము మన దేశములోని గ్రామములు భోగభాగ్యములతోడను బాడిపంటల తోడను దులతూగుచు స్వయం పోషకములై విలసిల్లుచుండెడివి. గ్రామస్థు లెవరివృత్తులు వారు చేసికొనుచు స్వంతత్ర జీవనులై యొప్పిరి. పశుపోషణమున బాడియును వ్యవసాయమున బంటలును గలిగి సుఖజీవితమును గడిపిరి. కూరగాయలును పండిచిరి. పట్టణవాసులకు సంఘరా చేసిరి. ఇట్టి గ్రామములను బునరుద్ధరించుటేమి? ఉద్ధరించుట. అనగా పై కెత్తుట అని యుష్ము. గ్రామముల తి యంత హీనముగా నుండుటేమి? హీన తికి వచ్చిననే గదా పునరుద్ధరించుట. అవును-నిజమే. మన భారతదేశ మాంగ్లేయుల పరిపాలనలో నున్నతఱి వాంగాంగ్లవిద్యను బ్రవేశ పెట్టిరి. విద నేర్చుకొనినవారి కుద్యోగములిచ్చిరి. యంత్రముల మీద వస్త్రా దులను దయారుచేసి మనదేశమునకు దెచ్చి యమ్మ సాగిరి. గ్రామస్థు లాంగ్లవిద్యాభ్యాసమున కెగబడి పట్టణములకు జేరిరి. విద్యాభ్యాసమునకు వలయు ధనముకొఱకు సామాన్యులు పొలముల నమ్మిరి. పరిశ్రమల ధాటికాగలేక వృత్తు లడుగంటి పోయినవి. ప్రకృతి వై పరిత్యములవలన కరువులు వచ్చుచుండుట వలనను, అతివృష్టినావృష్టులు తడుచుటచేతను స్వయం

సమృద్ధములైన గ్రామములు దెబ్బతినినవి. ఇందువలన గ్రామములు పునరుద్ధరింపబడుట అత్యంతావశ్యకమైనది.

దేశాన్నిత్యము గ్రామములపై ఆధారపడియుండును అనుట సత్యమౌనము కానేరదు. దేశ దారిద్ర్యమును బాపుటకు గాని దేశవాసుల ఊదాభిధను దీర్చుటకుగాని కష్టకౌత్తముడే సమర్థుడనుట నిర్వివాదాంశము. దేశ శరీరమునకు గుండెకాయ వంటిది గ్రామము. గుండె శరీరము నందన్ని భాగములకు రక్తమును బంపునట్లు గ్రామము దేశములో సన్నిప్రాంతములకు నాహారపదార్థములను బంపును. కాన గ్రామము సస్యశ్యామలమై యుండవలయును. దేశప్రజలకు జీవనాధారమైన గ్రామము పునరుద్ధరింపబడిననేగాని దేశమైశ్వర్యవంతము కాజాలదు.

గ్రామములను బునరుద్ధరించుటెట్లు? ఆంగ్లేయులు మన దేశమును బాలించి కదా! ఆ కాలములో విద్యావిధానము నందుగాని సంప్రదాయములందుగాని యనేక మార్పులు వచ్చినవి. ఆంగ్ల నాగరికతా ప్రభావమునకు మనవారు లొంగి పోయిరి. ఈ వ్యామోహము గ్రామములందును పెచ్చు పెరిగినది. కావున మర భారతీయ సంప్రదాయములలో గాలక్రమముననైన చెడుగులను విడనాడి నవీన విజ్ఞాన విషయములలో గల మంచిని గ్రహించి గుఱా గుణము లెప్పుడును క్రొత్త పాతలపై నాధారపడియుండవని గుర్తెఱిగి మన మభివృద్ధి పొందుటకును, గ్రామములను బునరుద్ధరించుటకును గృహిచేయ వలసియున్నది.

మన దేశములోని గ్రామములు కొన్ని విషయములలో వెనుకబడి యున్నవి. వానినట్లే విడిచివేయక యుద్ధరించుట యెంతయు ముఖ్యము. విద్యా విషయములో గ్రామస్థులు వెనుకబడియున్నారు. 'విద్య లేనివాడు వింత పశువు' అని గదా యాచ్యుల సూక్తి. కాబట్టి పట్టణవాసులును ప్రభుత్వము వారును గ్రామవాసులను విద్యావ తులుగ జేయుటకు పాటు పడవలయును. శుచిత్వముయొక్క విలువ దెలియని వారికి దెలియజేయవలయును.

వ్యవసాయదారులైన గ్రామస్థులకు నూతన ప తులపై వ్యవసాయము చేయుటకు శిక్షణ నీయవలయును. ఇందులకు వారి కవసరమైనంతవఱకు ప్రభుత్వము ధనసహాయము చేయ వలయును. విత్తనములను, దనమును తక్కువ వ పై మదుపు పెట్టుటకు సహకార సంఘములు స్థాపింపఁబడవలయును. పశు పోషణ ముఖ్యమైన కార్యములలో నొకటి. కావున రై తులకు పశుపోషణకును, వానిజాతి నభివృద్ధి చేయుటకును సరియైన పద్ధతులను వారికి నేర్పవలయును. వ్యవసాయాభివృద్ధియైనచో గ్రామ పరి త్తియును దేశపక్తియును జాగుపడును. ప్రభుత్వ మిందులకు గృహిచేయుచునేయున్నది. అధిక దిగుబడి వంగడము లను, గ్రసాయనికపు తెగువులను రై తులకు అందుజాటులోనుంచు చున్నది. ఆకాశవాణిద్వారా వ్యవసాయ ప తులను దెలియ జేయుచున్నది.

పూర్వము గ్రామములో ప్రతియింటిలో నూలు నడికెడి వారు. చేతిపనులును గుటీకపరిశ్రమలును విరివిగ సాగుచుండెడివి. క్రమముగ యంత్రపరిశ్రమల ధాటికాగలేక వృత్తులు మూలబడినవి. కావున వృత్తి విద్యలు పునరుద్ధరింపఁబడవలెను.

పూర్వము గ్రామస్థులు ధర్మమార్గావలంబులు గాన వారిలో వారికి వివాదము లుండెడివికావు. నేటి నాగరికతా ప్రభావమున వారిలో నధర్మము పెరిగి వివాదములు చెలరేగుచున్నవి. వివాద పరిష్కారములకు న్యాయస్థానములకేఁగి కాలధనములను దుర్వినియోగము చేసికొనుచున్నాగు. వారున్యాయస్థానములలో వెచ్చించుధనము వ్యవసాయమునకు వినియోగించినచో రైతులు ఋణముల పాలుగాక సుఖముగ జీవింపఁగలరు. ఐకమత్యము నశించిన పరస్పర సహాయములేక కష్టముల పాలగుదురు. ఒకవేళ వివాదములు వచ్చినచో గ్రామపెద్దలకు నివేదించి పరిష్కరించుకొనవచ్చును. దీనివలన ధనవ్యయము కాదు, న్యాయము జరుగును.

గ్రామమును పునరుద్ధరింపఁబడకున్నచో దేశసౌభాగ్యము కుటటుపడును. కావున గ్రామస్థులు విద్యావంతులై శుచిత్వము యొక్క విలువను గ్రహించవలయును. పాశ్చాత్య నాగరికతా వ్యామోహం పిశాచమునకు లొంగక వృత్తులను మునుపటివలె గొనసాగింపవలయును. ఐకమత్యము పెంపొందించుకొని వివాదములు మానవలెను. పశుపోషణయున శ్రమహింపవలెను.

పశువుల పేడ నెరువుగ సుపయోగించుకొనవలయును. తక్కువ
వల కప్పలనిచ్చు సహకార సంఘముల సహాయమును బొంద
వలయును. ప్రభుత్వము రైతులకును, నితగవృత్తుల వారికిని
తగు విజ్ఞాన మందజేయుచు, ఋణముల నిచ్చుచు సహాయపడు
చునే యున్నది.

కాబట్టి గ్రామములు పునరుద్ధరింపబడినచో దేశసౌఖా
గ్యము పెంపొందగలదని యెంచి యెల్లఱును గృహిచేయవలసి
యున్నది.

పంచవర్ష ప్రణాళికలు

శ్రేయో రాజ్యమును రూపొందించుట ప్రభుత్వము
యొక్క విధి. అందులకు దేశములోని ప్రకృతి సంపదను సక్రమ
పద్ధతులలో వినియోగించుకొనవలయును. మానవశక్తిని, పెట్టు
బడులను గూడక్రమబద్ధముగ పద్ధతులలో వినియోగించుకొన
వలెను. ఇట్లు వినియోగించుకొనుటకు నిర్మాణాత్మకమైన కృషి
ఆత్మావశ్యకము. అందుచేత నన్నిరంగములలోను చేయవలసిన
కృషిని ప్రణాళికద్వారా రూపొందింపజేయును. ఇట్లు జరుగు
సంవత్సరములలోని కృషికై తయారు చేసికొనిన ప్రణాళికను
పంచవర్ష ప్రణాళికయని యుడుగు. ఈ ప్రణాళికలు నిశ్చ

కాలములో ననగా నై దేండ్లలో లక్ష ములను గొంతవలకుగాని, బూర్తిగాగాని సాధించునవిగనుండ వలయును. కాబట్టి యభివృద్ధి కార్యకలాపములను నిర్ణీత కాలములో నమలు పరచి ఫలితములనందు కొనుటకు దయారుచేసినవే ప్రణాళికలు.

వ్యవసాయము నభివృద్ధి చేయుటకు ప్రాజెక్టులు నిర్మించుట, కాలువలు త్రవ్వించుట, రవాణాసౌకర్యములు కలిగించుట. కర్మాగారములు నడుపుటకు విదుచ్ఛక్తి నుపయోగించుట, పరిశ్రమలను స్థాపించుట, నిరుద్యోగ సమస్యను బరిష్కరించుట మున్నగు నభివృద్ధి కార్యకలాపముల నమలు పరచి నితకాలములో ననగా నై దేండ్లలో ఫలితములను సాధించుట కేర్పాటు చేయబడిన ప్రణాళికవలె పంచవర్ష ప్రణాళికలు.

నియంతృత్వ విధానముద్వారా ప్రణాళికలు రూపొందించుటయు, ప్రజాస్వామ్య ప్రభుత్వముద్వారా ప్రణాళికలు రూపొందించుటయునను రెండు విధానములద్వారా ప్రణాళికలు రూపొందించబడును. మానభారతదేశములో ప్రజాస్వామ్య ప్రభుత్వము కొనసాగు చున్నది. 1950 వ సంవత్సరము మార్చిలో భారత ప్రభుత్వము భారత జాతీయ ప్రణాళికా సంఘమును స్థాపించినది. 1967 వ సంవత్సరము సెప్టెంబరులో సది పునర్నిర్మింపబడినది.

ప్రణాళికల ప్రధాన లక్షణములను చెలిసికొందము. దేశమును వ్యావసాయీకముగను, పాశ్చాత్యమీకముగను నార్థికము

గను శభివృద్ధిపరచి దేశమును స్వయంపోషకముగ దీర్చిదిద్దుట, ఉపాధి సౌకర్యములు కల్పించి నిరుద్యోగ సమస్యను నిర్మూలించుట, అవి యివి యనేల? అన్నివిధముల దేశపురోభివృద్ధి జేయుటయే ప్రణాళికల లక్ష్యము. ప్రణాళికా నిర్మాణశాఖ, సమీక్షశాఖ, కార్యక్రమ సలహాదారులు, ఇంకను తదేతర ముఖ్యులును గలసి పనిచేయుదురు. ప్రణాళికల లక్ష్యములు మహోన్నతములై నవి. మహోన్నతములగు లక్ష్యములను దృష్టిలో నుంచుకొని ప్రణాళికలు రూపొందించి, దేశసంపదను సరియైన విధముగ వినియోగించుటయే ప్రణాళికా సంఘము విధి.

రష్యా పంచవర్ష ప్రణాళికలు రూపొందించి శీఘ్రకాలములో నార్ధికాభివృద్ధిని సాధించినది. అట్లే మన భారతదేశ ప్రజాస్వామ్య ప్రభుత్వము పంచవర్ష ప్రణాళికలు రూపొందించి తద్వారా దేశాభివృద్ధిని సాధింపబూనినది. భారతదేశము విదేశ పరిపాలనలోఁబక్కి యన్నివిధముల వెనుకబడినది. ఎంత ప్రకృతి సంపదయున్న నేమి? ఎంత ఖనిజసంపద యున్న నేమి? ఆ సంపదలను సర్వినియోగపఱచుకొన వలయునుగదా! అందులకే స్వాతంత్ర్యము వచ్చిన పిదప ప్రణాళికలు రూపొందించబడినవి.

ప్రణాళికా లక్ష్యములను సాధించుటకు ప్రభుత్వముచేయుచున్న కృషి ప్రశంసనీయము. కమ్యూనిటీ ప్రాజెక్టులను ప్రభుత్వము చేపట్టినది. తుంగభద్ర, నందీకొండ నాగార్జునసాగరు ప్రాజెక్టులు పూర్తి చేయుటకు విరివిగ యత్నములు జరుగు

చున్నవి. కర్మాగారములు, ముఖ్యపరిశ్రమలు, విద్యాలయములు వివిధ స్థాపించబడుచున్నవి.

మన ప్రజాస్వామ్య ప్రభుత్వము 1952 వ సంవత్సరములో ప్రథమ పంచవర్ష ప్రణాళికను మొదలుపెట్టినది. మన దేశము ప్రధానముగ వ్యావసాయిక దేశమగుటచే నధికాహారోత్పత్తిని సాధించుటకు వ్యవసాయమునకు ప్రాధాన్యమీయబడినది. 2356 కోట్ల రూప్యములు పెట్టుబడి పెట్టబడినవి. అధికాహారోత్పత్తితోపాటు కొన్ని సాంస్థుగూడ నెలకొల బడియా క సాంఘికాభివృద్ధి గావింపబడినది. సాంఘిక సంక్షేమ పథకములు అమలు పరచబడినవి. వెనుకబడిన జాతుల యభివృద్ధికి తోడ్పడినది. దేశమనేక విధముల యభివృద్ధి చెందినది. మొత్తముమీద నీ ప్రథమ పంచవర్ష ప్రణాళిక కార్యక్రమమునకు బునాదులు వేసినదని చెప్పవచ్చును.

1956 వ సంవత్సరము ఏప్రియల్ నెలలో రెండవ పంచవర్ష ప్రణాళిక యమలులోనికి వచ్చినది. ఇది మఱింత అధికాహారోత్పత్తిని, నితర యుత్పత్తులను సాధించుటకు రూపొందించబడినది. జాతీయదాయమును బెంపొందించుట, భారీపరిశ్రమలు, యంత్ర కర్మాగారములు స్థాపించి పాశ్చాత్యుల కాభివృద్ధి గావించుట, నిరుద్యోగ సమస్యను బరిష్కరించుట, ఆ క అసమానత్వమును తగ్గించుట ఈ ప్రణాళిక లక్ష్యములు. ఈ లక్ష్యము లీ కాలములో చాలవఱకు నెరవేరిన వనవచ్చును.

మూడవపంచవర్ష ప్రణాళికా కాలములో నన్నిరంగములలో స్వయంసమృద్ధిని సాధింపబూనుట ముదావహం. చైనా పాకిస్తాను యుద్ధములభివృద్ధిసాధనకు నాటంకములై సవి. ఆహార పదా ములకౌరత యేర్పడినది. ఉద్యోగావకాశములు కల్పించుటకు లులేకపోయినది. ధరలు విపరీతముగ బెరిగినవి.

పిదప వార్షిక ప్రణాళికలు కొంతకాల మమలులోనికి వచ్చినవి. నాలుగవ, ఐదవ పంచవర్ష ప్రణాళికల లక్ష్యములు సాధించుటకు ప్రభుత్వము విశేషధనము ఖర్చుపెట్టినది. ఆరవ పంచవర్ష ప్రణాళిక అమలులోనికివచ్చినంత దేశము సర్వతోముఖాభివృద్ధి నందగలదు.

పంచవర్ష ప్రణాళికలు సక్రమముగ నమలుజరిగినచో దేశము స్వయంసమృద్ధిని సాధింపగలదనుటలో సందయములేదు.

విద్యార్థులు - రాజకీయములు

విజ్ఞానమును బ్రసాదించు విద్యను నేర్చుకొనువాడు విద్యార్థి. విద్యార్థి యొకేవిషయమునందు పెద్దకాలము మనసుంచలేడు. అవధానశక్తి తక్కువ. అందుచేతనే కాబోలు పాఠశాలలో వివిధపాఠ్యాంశములు కాలనిర్ణయపట్టిక ననుసరించి బోధింపబడుచుండును. అతని వివేకము పరిపక్వతీలోనుండక

యెట్లు త్రిప్పిన నట్లు తిరుగును. అతఁడు భక్తిశ్రద్ధలతో విద్యాభ్యాసము చేయవలసినవాఁడు. కావున క్రమశిక్షణతో మెలగవలసి యుండును. చిన్నతనమున నేర్చునవివ్యబుద్ధియందు తెస్సగా బట్టువలెను. విద్యయే కాదు. ఏ యలవాటయినను నంతియే. ఇక రాజకీయములు పరిపాలనా సంబంధములు. రాజకీయపార్టీలు, ఎన్నికల్లో మజాబీటీ సంపాదించినపార్టీ పరిపాలన చేయుటయు, మైనారిటీపార్టీలు ప్రతిపక్షముగనుండుటయు జరుగును. పరిపాలనా వ్యవహారాలు గొప్ప గొప్ప రాజకీయవేత్తలకే యర్థం కావు. అట్టయెడ చదువుకొను విద్యా రాజకీయముల్లో పాల్గొనవచ్చునా? అనునదొక సమస్య.

విద్యాభ్యాసకాలమున విద్యా రాజకీయ వ్యవహారములలో బాల్గొనిన విద్యకు భంగము గలుగుట తప్పదు. రాజకీయ పార్టీల ప్రభావమున విద్యార్థులలోకూడ పార్టీలేర్పడి యైకమత్యము నశించి కొట్లాటలకుగూడ దిగుట మనముచూచుచునేయున్నాము. విద్యా నాయకులు తాము రాజకీయములలో జోక్యముకలిగించుకొని చెడిపోవుటయేకాక తోడి విద్యార్థులనుగూడ రాజకీయములలోదించి వారినిగూడ చెడగొట్టినవారగుచున్నారు. రాజకీయపార్టీలు తమపార్టీ ప్రయోజనములను సాధించుకొనుటకు విద్యార్థులను వాడుకొనుచున్నారు. ఎన్నికలసందర్భములలో పార్టీ ప్రచారము నిమిత్తము విద్యార్థులకుతాహము కలిగించి వారిని వాడుకొనుచున్నారు. ఇది విద్యా రాజకీయముల ప్రాబల్యమునకు లొంగక విద్య

నేర్చుకొనుటయే తమకర్తవ్యముగ భావించవలసియున్నది. రాజకీయవ్యవహారములు అవగాహనముచేసికొనుశక్తి విద్యార్థులకులేదు. అందుచే రాజకీయములలో విద్యా జోక్యము కగించుకొని విద్యాభ్యాసమును పాడుచేసికొనరాదు.

నేటివిద్య యే రేపటిపౌరుడు. విద్య ముగించినపిదప నతడు మంత్రికా చ్చును. ముఖ మంత్రి, ప్రధానమంత్రి, ఆధ్యక్షుడు కావచ్చును. అప్పుడు త పదవినితాను నిర్వహించుటకు తగిన రాజకీయ విజ్ఞానము విద్యా దశలోనే నేర్వవలయును. సంపూర్ణజ్ఞానమునుబోంది రాజ్యాంగతంత్రములు, చట్టనిర్మాణము, శాసనసభాచర్చలు అ ముచేసికొని దేశపురోభివృద్ధి దోడ్పడవచ్చును. అవియర్థముకానిచో నున్నతపదవులను నిర్వహించుట కష్టము. బట్టిబుద్ధివికాసము విద్యా దశలోనే కలుగును. కాబట్టి విద్యాభ్యాసకాలములో రాజకీయములలో బాల్గొని విద్యకు భాగముకలిగించుకొనుట సమాజసముకాదు. భావిపౌరుడుగా రాణింపవలసిన విద్యార్థి, దేశశ్రేయస్సునుగోరి దేశసౌభాగ్యమునకు గారకుడైన విద్యార్థి రాజకీయములలో దిగి చదువుకొనుకాలమును దుష్ప్రయోగముచేసికొనుటతగదు. విద్యా దశలో విద్యార్థి వార్తాపత్రికలను జదువుకొనుచు, గొప్పవారి యుపన్యాసములువినుచు, పరిపాలనా వ్యవహారములుదెలిసికొనుచు, గ్రంథములు చదువుకొనుచు రాజకీయముల న ముచేసికొనవలయునేకాని రాజకీయములలో బాల్గొనరాదు.

వేడు పాఠశాలలలో విద్యార్థులకు రాజకీయవిజ్ఞానము

గలిగించుటకు ఎన్నికలు, పార్లమెంటు మంత్రుల సమావేశములు మున్నగునంశముల నేర్పాటుచేసిరి. విద్యా నాయకుల యెన్నికలలోగాని యితర పాఠశాలయొక్క యెన్నికలలోగాని పట్టుదలబోకయిదంతయు మనము నేర్చుకొనుటకేయని విద్యార్థులు భావించవలయును. విద్యకుభంగకరముగ ప్రవర్తించరాదు. పాఠశాల యెన్నికలలోగూడ రాజకీయపార్టీల ప్రాబల్యము కనబడుచున్నది. దానితో కడులుచెలరేగి కొట్లాటలు చెలరేగుచున్నవి.

మనభారతదేశ స్వాతంత్ర్య సంపానము సహాయనిరాకరణోద్యమము చెలరేగినది. అప్పుడు విద్యార్థులు రాజకీయములలో పాల్గొని స్వాతంత్ర్యసమరము చేసినవారునుగలరుగదా! విద్యాభ్యాసకాలమప్పుడు దుర్వినియోగముకాలేదా? విద్యారులు చెడిపోయిరా? నిజమే విద్యార్థులప్పుడు రాజకీయములలడూర్చిరి. అప్పటిపరి తివేసు. దేశము విదేశపరిపాలనలో జిక్కినది. ఆంగ్లేయుల ఆటకట్టించుటకు విద్యార్థులుగూడ కంకణము కట్టుకొనిరి. స్వాతంత్ర్యమును సంపాదించిరి. నేటిప్రజాస్వామ్య ప్రభుత్వ రాజకీయములలో విద్యార్థులు తలదూర్చనవసరమేమికలదు? నాయకులు తప్పుదారిబట్టినవారిని ప్రబోధించి సరియైన దారికి ద్రిప్పవచ్చును గాని విద్యార్థి రాజకీయములలో పాల్గొని భావిజీవితమును పాడుచేసికొనరాదు.

రాజకీయపార్టీలు ఒక పార్టీనుండి మరియొకపార్టీలో చేరుచు స్వలాభపరాయణులై నవారిచే నేర్పడినవేగాని దేశ

శ్రేయస్సును దృష్టిలోనుంచుకొని పనిచేయునవికావు. అని
విదార్థులు గుర్తించి రాజకీయపార్టీల ప్రభావమునకు లొంగి
రాజయములలో జాలొని తవవిద్యను బాడుచేసికొనరాదు.

A C C NO . 15020

U=50
040
RAG
అంటరానితనము

అంటరానితనమనినను, నస్పృశ్యతయనినను నొకటే
యగును. అంటరానితన మారోగ్యమునకు సంబంధించినది
యును సంఘ దురాచారములకు సంబంధించునదియును
నని రెండువిధములు. అంటురోగములుగలవారినిగాని, వారు
ధరించు దుస్తులనుగాని, వారిభోజనపాత్రలనుగాని మున్నగు
వానిని నారోగ్యవంతులు తాకరాదుగదా! ఆ వ్యక్తికాదోషము
పోయిన ననగా రోగముపోయినచోనతఁడు తాకదగినవాడగును
సాంఘికాచారములవలనకలుగు నస్పృశ్యతయొకటి కలదు.
సాధారణముగ జనించినప్పుడు పురుషనియు, మరణించినపుడు
సూతకమనియు నంటుపాటించుట అనాదినుండియుగలదు.
శౌచకర్మానంత మా యంటుదోషము తొలగిపోవును. ఈ
యాచారము మనదేశములోనేకాక విదేశములలో గూడ గలదు.

సంఘదురాచారములవలన నేర్పడిన అంటరానితనము
పిశాచమువలే సంఘమునుబట్టి పీడించుచున్నది. మనుస్మృతి
రచనాకాలమున మనసంఘములో అంటరానితనము ప్రారంభ
మైనదని పెలందురు. ఆదిమజాతులలో నస్పృశ్యతలేదు.

ఆదిమజాతులవారు విదేశీయులచే నోడింపబడిరి. వారిచ్చునన్న వస్త్రములతో జీవించుచు నూరివెలువల నివసించుచు వచ్చిరి. వారవలంబించిన వృత్తులు హీనవృత్తులై యుండవచ్చును. ఆర్యుల చేతను ద్రావిడులుచేతను జయింపబడిన యాచిమవాసులు చర్మ కారవృత్తి నవలంబించుటచే వారస్పృశ్యులైరని కొందరి యభిప్రాయము. మరికొందరి యభిప్రాయమును ఖండించిరి. బౌద్ధహిందూమతముల సంఘర్షణనుండి అసప్రశస్తవచ్చియుండునని మరికొందరూహించిరి. రానురానీయంటరాని తనము ప్రబలుచు వచ్చినది.

ఆంటరాని వారి నూరి వెలువలనుంచిరి. వారి నెవరును తాకరాదు. వారు సర్వులతో గలసిమెలసి యుండరాదు. కఠినమైన యాంతులును నియమములును విధింపబడినవి. గ్రామంలో బావులలోని నీరు తాకరాదు. మరణశిక్ష విధింపబడిన దోషులను వారే చంపవలయును. ఇక నిషేధములా చెప్పటకు వీలులేదు. పంచములనబడువారి తి శోచనీయముగ నుండెను.

లోకములో మానవులందరును సమానులే. ఈకులభేదము లేమి? ఈ యస్పృశ తయేమి? కులభేదములు వృత్తులనుబట్టి యేర్పడినవే. అస్పృశ యెట్లేర్పడినదో తెలిసికొంటిమి. కర్మ భూమియై భారతభూమిలో అస్పృశ్యతయేమి? ఇది దేశమునకే కళంకముకదా! అందుచేతనే అస్పృశ్యతనురూపుమాటకు ప్రవక్తలును, సంఘసంస్కర్తలును, నాయకులునుచాలాకాలంనుండియు ప్రయత్నములుచేయుచునే యున్నారు. గౌతముబుద్ధుడు, వర్ణ

వ్యాస సుధాలహరి

వ వ అర్ధరహితమైనదినియు జాతి జ్ఞానమునుబట్టిగాని, జన్మచే గాని, నిర్ణయింపదగినదికాదనెను. అద్వైతమతమును బోధించిన శంకరాచార్యులు జగమును నభేదిభావముతోజూడగలిగినవాఁడు చండాలుడైనను నాకు గురువని యొకచండాలు నాదరించెను. విశిష్టాద్వైతమమును బోధించిన రామానుజాచార్యులు సర్వమాన పురుషు సమానులేయని బోధించెను. చెప్పటకేమి? ఎన్నియైనను చెప్పవచ్చును. తొలుత తానాచరించి యాదర్శపురుషుఁడు కావలయును. రామానుజుఁడు పంచముల నాదరించెను. ఆళ్వారులలో పంచములుగూడ కలరు. అతఁడు పంచములను దేవాలయములలోనికి గొనిపోయెను. వైష్ణవాచార్యుఁడగు రామానందుఁడును వీరశైవుఁడగు బసవేశ్వరుఁడును వర్ణవిభేదములు కూడ చినికి. శైవుల్లో మహాభక్తులై పేరుపొందిన పంచములెందఱో కలరు.

స్వామి పివే కాసందుఁడు అంటరానితనమును బూర్తిగ నిర్మూలింపవలయునని సవర్ణులకు బోధించెను. అస్పృశ్యతను రూపుటకు కృతనిశ్చయుడై గాంధీమహాత్ముఁడు చేసినకృషి వర్ణనానీతము. భారతదేశములో పంచములు చాల హీనముగ జూడబడుచుండెడివారు. ఆంగ్లేయులు పరిపాలకులై న తరువాత కైస్తవ మతప్రచారము చేసి, ఆ మతమును బోధించిరి. ఆమతమును స్వీకరించిన పంచముల కాహార విద్యా వైద్యాదిసౌకర్యములు గలిగించిరి. అందుచేత పంచములు చాలమంది కైస్తవులైరి. గాంధీజీ హితులనవగాహన చేసికొని పంచములను

రింపబబు కంకణుడై వారికి హరిజనులని పేరుపెట్టి అస్పృశ్యత నివారింప నిరంతరము పాటుపడెను. హరిజన్-అను పత్రికనునడిపి తద్వారా ఆ సమస్యను బరిష్కరించుటకెంతయు పాటుపడెను. హరిజనులకు దేవాలయ ప్రవేశము కల్పించెను. డాక్టర్ అంబేద్కర్ దళితప్రజల హక్కులకై సవర్ణులతో పోరాటము సలిపెను. జీవితకాలమంతయు నతఁడు అస్పృశ్యతను నిర్మూలించుటకు కృషిచేసెను. “మంచీయన్నది మాలయైతే మాల నేయగుదును” అని మహాకవి గురజాడ అప్పారావుగారు పలికిరి. అస శ్యతను నిర్మూలించుటకు నింకను నెండటొ కృషిచేసిరి.

ప్రభుత్వము హరిజనోద్ధారణమునకు కృషిచేయుచునే యున్నది. అనేక శాసనాలుచేసి యస్పృశ్యతను నిషేధించినది. వారికెక్కువ సౌకర్యములు కల్పించుచున్నది. అస్పృశ్యతను పాటించువారు శిక్షార్హులు. ఎన్ని ప్రయత్నములు జరిగినను సవర్ణులు చిత్తశుద్ధితో గృహిచేయనిచో నిదిపూర్తిగ నిర్మూలింపఁ బడదు. కాబట్టి హరిజనోద్ధారణ కింకను గృహిచేయవలసి యున్నది.

కుటీర పరిశ్రమలు

సృష్టిలో భగవంతుడు ప్రసాదించిన ముడిపదా ములు నిత్యజీవితములో సుపయోగపడునట్లు చేసికొనవలసియున్నది. ఇట్లు చేయుటయే పరిశ్రమ యని చెప్పదురు. కుటీరములలో జేయు పరిశ్రమలను గుటీ. పరిశ్రమలనియు యంత్రసహాయమున చేయు పరిశ్రమలను యంత్రపరిశ్రమలనియు నందురు.

పూర్వము మనభారతదేశము కుటీరపరిశ్రమలకు బేస పొందినది. చేతనే, అ కము, మున్నగు పరిశ్రమలు, తివాచీనేత, పట్టువస్త్రములు మున్నగు వానిని తయారుచేసిరి. మనోహరములైన బొమ్మలు, నగలు, వివిధములగు పాత్రలు మనవారు తయారుచేసిరి. ఇవి యన్నియును తూర్పుదేశ వాసులనేగాక పడమటి దేశవాసులనుగూడ నాకర్షించినవి. మానవుడు డానాడు జీవితావసరవస్తువులన్నియును జేతులతో యయారుచేసికొనెడివాడే. అనగా కుటీరపరిశ్రమలే యప్పటివారి కాధారం. వారి హస్తకళానై పుణ్యము మెచ్చదగినది.

కుటీరపరిశ్రమలకు పెట్టుబడియంతగ సవసరముండదు. కుటుంబసభ్యులే పరస్పర సహాయంతో వస్తువులను తయారు చేయుదురు. వడంగము, కమ్మరము, త్రాళ్ళుపేసుట, బుట్టలు, చాపలు అల్లుట మున్నగు వృత్తిసమయన్నియును గుటీరపరిశ్రమలే యగును. ఆ యా గ్రామములలో లభ్యమగుముడి సరకును బట్టి యచ్చటి పరిశ్రమలుండును.

ఆనాటిగ్రామములు సర్వతోముఖాభివృద్ధి నొందివర్ధిల్లినవి. ఆ గ్రామములు మనదేశమునకు బాలకులైరి. వారు యుద్ధవృత్తము చేసికొనుటకు మనదేశమునకు వచ్చిరి. దేశమును వశపరచుకొని వారు దేశీయవృత్తులను బాడుచేసిరి. వారిదేశంలో యంత్రాల మీద స్వల్పవ్యయముతో యాచార్యులను నిచ్చట విక్రయింపసాగిరి. ఆ పోటీకి దట్టుకొనలేక వృత్తులు మూలబడినవి.

స్వతంత్ర్యము వచ్చిన తరువాత భారతదేశము కుటీర పరిశ్రమల ప్రాముఖ్యతను గుర్తించినది. యంత్రయుగమైన యీ కాలములో భారీ రిశ్రవలును నవసరములే. గ్రామములధికంగా గల మనదేశంలో గ్రామాభివృద్ధిని సాధించుటకు కుటీరపరిశ్రమల త్యంతావశ్యకములు. అందుచే నే ప్రభుత్వ కుటీరపరిశ్రమాభివృద్ధికి నెంతయు ప్రోత్సాహమిచ్చుచున్నది. భారీపరిశ్రమాభివృద్ధియైనది. ఇంకను నగుచున్నది. కుటీరపరిశ్రమలయందు పనిచేయుచున్న గ్రామస్థులు దాదాపు మూడుకోట్లకుపైగా నున్నారు. వారిలో నేబదిశతమందికి పైగా చేనేతమీద నాధాపడిన వారు.

లఘుకుటీరపరిశ్రమలకు జాతీయముచేయబడిన బ్యాంకులు ధనసహాయము చేయుచున్నవి. అభివృద్ధి చేతిపరిశ్రమల సభయొకటి స్థాపింపబడినది. ఆ సభ మనదేశమున దుత్పత్తి ఎక్కువగ జరుగుటకును నితరదేశాలందుగూడ విక్రయ మగునట్లును జూచును. పారిశ్రామిక సహకార సంస్థలును స్థాపింపబడినవి.

ఉపాధిని కల్పించుటలో వ్యవసాయము తరువాత చేనేత పరిశ్రమయే ముఖ్యమైనది. నేతగాని ద్రుపయోగించు చేతి మ

ములుగాక పవర్ ముగ్గాలుకూడా వాడుకలోనికి వచ్చినవి. చేచేత వస్తా లపై విదేశీయులకు మోజు అధికమయినది. అందు చేత వస్త్రముల యెగుమతియు నధికమగుచున్నది. చేనేత పరిశ్రమ ప్రాముఖ్యతకు గుర్తించి ప్రభుత్వము పనివారికి మ ములును, నూలును సహాయము చేయుచున్నది. ప్రణాళి లలో గ్రామీణ పరిశ్రమాభివృద్ధికి కోట్లకొలది ధనము కేటాయించుచున్నది. గ్రామీణ వాతావరణములందు పరిశ్రమ కేంద్రము స్థాపించుటకు గావలసిన సాంకేతిక విజ్ఞానమునకు గ్రామీణ పరిశ్రమల ప్రణాళికా పథక మొకటి కేంద్రప్రభుత్వ సహాయముచే బరిగ్రహింపబడినది.

ఆంధ్రప్రదేశ్ లో కొండపల్లి, తిరుపతి రకరకాల బొమ్మలకును నాటవస్తువులకును బ్రసిద్ధిచెందినవి. వరంగల్లు, ఏలూరు తివాచీలకు బేసపోసినవి. అద్దకమున కాంధ్రప్రదేశ్ మంతయు బేసగాంచినది. పట్టు పాశ్రమకు మైసూరు, అస్సాం, జమ్మూకాశ్మీరు మున్నగు రాష్ట్ర ములు ప్రఖ్యాతిగాంచినవి.

గ్రామీణ లఘుపరిశ్రమలు భారతదేశపు టా వై ఖరిని దీర్చిది గలవు. గ్రామములలోని పాక్షిక నిరుద్యోగులగు వ వ సాయదారులకును వృత్తివిద్యావాతులగు గ్రామీణులకును వ నోపాధిని గలిగించును. అందుచేత నిరుద్యోగ సమస్య పరిష్కారమున కిది యొంతయు దోడ్పడును. వృత్తిపనులు వారి కళాకౌశలము అభివృద్ధియగును. గ్రామములు స్వయంపోషకములై వ ల్లుచు దేశసౌభాగ మునకు గౌరవములగును. రైతుల ఆర్థిక ప స్థితి మెరుగై జీవ ప్రమాణ మధికమగును.

కుటీర పరిమలవలన తక్కువకాలములో నెక్కువ వస్తువుల నుత్పత్తిచేయుట సాధ్యపడదు. పరిశ్రమలు ప్రభుత్వయాజమాన మున స్థాపింపబడి నడుపబడుట పెట్టుబడికిని నమ్మకమునకు నెక్కువ సౌకర్యముగనుండి త్వరలో నభివృద్ధి చెందును. అంతియ కాక ప్రభుత్వము పారిశ్రామిక వస్తుప్రదర్శనముల నేరా టుచేసి వృత్తులవారికి నుత్సాహముకలిగింపవలెను. అన్నిటి కంటె ముఖ్యముగ వృత్తివిద కెక్కువ ప్రాధాన్యమిచ్చినసాంకేతిక నిపుణులను దయారుచేసి చో నింకను గుటీరపరిశ్రమలు పెంపొందగలవు.

ఆ ధు ని క సా హి త్య ము

సాహిత్యము, సారసత్వము, వాఙ్మయము అను మూడు పదములును నిష్పాడు కొంచె మించుగ సమానార్థకములుగవాడుచున్నవి. ఇవి యద్ధివిస్తృతిలో నొక కేంద్రవృత్తముల వంటివి. రసప్రధానములును నానందప్రదములును నగు కావ్యములు సాహిత్య మనదగును. శాస్త్రములును నితర గ్రంథములును సారస్వతనాన జెల్లును. నాగ్రూపమైన సర్వమును వాఙ్మయ మగును. ఆధునిక సాహిత్య మనఁగా నీకాలపు సాహిత్యమని చెప్పవగును.

కవితలేనిదే సాహిత్యములేదు. సారస్వతములేదు. వాఙ్మయములేదు. సాధారణముగా గవి దేశకాలవ్యవలకులొనై సాంఘికవ్యవలను జాతి మతవికాసములను బయలుపఱచుచునే యుండును. ప్రతిభావ్యుత్పత్త్యభ్యాసములు కవికావశ్యములు ప్రతిభదైవదత్తము. బహుజ్ఞయు నుచితానుచిత విలేకమును వ్యుత్పత్తియనఁబడును. కావ్యపఠనమువలన గలుగునదభ్యాసము ప్రతిభావ్యుత్పత్తులుగల కవియేమహాకవి. క్రౌంచపక్షి యాక్రోశి చునపుడు వాల్మీకినోటనుండి అప్రయత్నముగ నకాంక్షితముగ లయాన్వితమైన వాక్యము వెలువడినది. అదిశోకమైనది. చందము పద్యమునకు విశేషము. గానలయాసమ్మేళనమువలన గలుగు శ్రుతిమనోహరత్వము భావప్రకటనశక్తియు చందము నందుగలదు. చందస్సు మానవస్మితమగు కృత్రిమశాస్త్రము గాదు. సర్వాంగసుందరమును చందోబద్ధమునునగు కావ్యము గద్యముకంటె నెక్కుడు సుఖదాయకము.

హౌసవిజ్ఞానములకంతకును మూలాధారము సంస్కృత భాషా వాఙ్మయము. పురాణకావ్య ఇతిహాసాదులు అనువదింపబడివవి. అనువదించుటయే కాక స్వతంత్ర కల్పనాశక్తికి, వర్ణనాచాతుర్యమునకును ప్రాధాన్యమిచ్చు తలంపుతో కవులు ప్రబంధములను వ్రాసిరి. పూర్వకవితయంతయు రాజుల పోషణము వలన వృద్ధిచెందినదే.

పూర్వకవిత్వమున నసంతృప్తిచెంది నవ్యకవిత్వము వ్రాయవలయుననుకొరిక ఈనాటికవులకు కలిగినది. మనపూర్వ

లకును వారికంటె పూర్వుల కవిత్వముపై కొంత అసంతృప్తి కలిగి నవ కవిత్వము వ్రాయవలయునని ప్రయత్నించిరి. శ్రీనాథుడు తనకవిత్వమును నవ్యమని చెప్పకొనెను. ఈకాలపు కవులు పూర్వకవిత్వమన్నంతనే అసహ్యపడుట నాగరికాచారముగ నెంచుచున్నారు.

నేడు ఆంగ్లవాఙ్మయము మనదేశమున బాగుగావ్యాపించి మిగులనెన్నికగన్నది. ఆంగ్లవాఙ్మయసరమువలన గవిత యదలి పూర్వపురుచి మా నది. దేశభాషావాఙ్మయములన్నిటిలోవలె ఆంధ్రవాఙ్మయమునను నూతనశాఖలు బయలుదేరినవి. సంస్కృతసాహిత్యా శ్రయమునువలె ఆంధ్రదేశస్థితిని జాతిత్వమును వెల్లడింపగల సాహిత్యము బయలుదేరినది. నవలలు, నాటకములు, విమర్శనము, ఖండకావ్యములు, గేయములు మొదలగు ననేకసాహిత్యశాఖలు బయలుదేరినవి. పురాణకథలకుబదులు ఆత్మారుభవనివే ని కథావస్తువుకాజొచ్చినది. భావగీతములు, ఊహాగానములు కథలు, కథానికలు, ప్రహసనములు ఎన్నియో సాహిత్య శాఖోపశాఖలు.

సాహిత్యమున నవ్యతవెలసినది. నేడువెలసిన సాహిత్య శాఖలను సృష్టించినవారు శ్రీ కంకూరు పిరేశలింగంపంతులు గారు. వీరు గద్యకవిప్రహ్మయని బిరుదునందినవారు.

ఆధునికకాలములో భాషావిషయిక్మైన పరిశోధనలు చేసినవారు కోరాడ రామకృష్ణయ్య, గంటి సోమయాజులు గారు. నేలటూరు వెంకటరమణయ్యగారి విమర్శకపరిశోధనలు

పేరుపొందినవి. డాక్టరు కట్టమంచి రామలింగారెడ్డిగారి కవిత్వ తత్వవిచారము ఉత్తమవి - ర్భన గ్రంథము. వ్యాసములెందఱో వ్రాసిరి. పానుగంటివారి సాక్షివ్యాసములు పేరుపొందినవి. స్వీయచరిత్రలును బయలుదేరినవి. జీవితచరిత్రలును, కథానికలును మున్నగునవి పాశ్చాత్య హిందీవంశభాషానువాదములు. నవలాసాహిత్యమునకిప్పుడు అంతుకనబడుటలేదు. చాత్రకములు, అపరాధపరిశోధకములు ఎన్నో. భావవిప్లవముతోనే కాంకనాటికలు, నాటకములు వెలసినవి. గురజాడ అప్పారావుగారి కన్యాశుల్కము ప్రసిద్ధికెక్కినది. గేయసాహిత్యము సామాన్యమైనది.

దేవునానమున్న దేశానికొకకవి

యిప్పుడూగనూర నింటనింట

నేవురారురేమి రెనమండ్రు తొమ్మండ్రు

పదుగురేసి కవులు పద్మనాభ

అన్నాడొక కవి. నిజమే, కవులెక్కువయగుటయు మంచిదేకదా! స్వేచ్ఛాప్రియులైన కవులు నియమదాస్యముపై తిరుగుబాటుచేసిరి. సంప్రదాయవిరుద్ధములైన యుపమానములనుగూడ గ్రహించిరి. పచ్చిశృంగారమును పోషించిరి. ప్రకృతి వర్ణనలు ముఖ్యముగ నెంచిరి. కాని నీతి, స్వాతంత్ర్యము, ప్రకృత్యనుకరణము అను మూడింటికి నపోహలు కల్పింపబడి, దుర్నితని బోధించుట కావ్యమునకు వికారము. నేటిసాహిత్యము పాశ్చాత్యరీతాదర్శముల నెత్తిపై నుంచుకొని పుననాగరికతను

కాలదన్నినది. నియమరహితమైన దాధునికసాహిత్యము నియమ
రహితమైన తలతిక్కను పిచ్చియందురుగదా!

అభారతీయ లక్షణములుగల సాహిత్యము భారతదేశ
ములో విరివియైనది. ఏగాధునికమైనను విషాదప్రపూరితములే.
దొంగతనములే. అపరాధపరిశోధకములే. మోహశృంగారము
పాటలలో, పద్యములలో నవలలో వెల్లివిరియుచున్నవి. ఇవియు
వావస్థలో మాత్రము తాత్కాలికానందదాయకములేకాని
బదిలీకానేరవు, కావున విశ్వమానవభావసమన్వయ మనసరమని
నేటికవులు గుర్తించి మంగళకరమైన సాహిత్యమును దీర్చి
దిద్దుట అత్యవశ్యకము. నేటి సాహిత్యము వ్యవహారిక భాషా
ప్రవాహములోని సరణినగుమించుట లెస్సయేకాని కట్టుబాటు
లేక యిచ్చకువచ్చినట్లు వాడుట మంచిదా? వ్యావహారిక
పదములుగాని గ్రాంథికములుగాని తమంతట కావ్యములో
దొరలునేకాని పట్టుబట్టి గ్రామ్యమునే వాడవలయుననుట
యుక్తముకాదు. కాబట్టి ఆధునిక సాహిత్యము భారతీయ
లక్షణములతో వెలయించిన బాగుటనుండునేమో?

విద్యార్థులు - సమ్మెలు

న్యాయసమ్మతమైన కోరికలను నెరవేర్చుకొనుటకుగాని, యజమానులకును సుదో్యగులకును మధ్య నేర్పడిన వివాదములను ఒహిష్కరించుకొనుటకుగాని, కార్మికులు వారి సమస్యలను బరిష్కరించుకొనుటకుగాని యుదో గులును గార్మికులును దమ విధులకు హోజరుకాకు డ తమ ని సనము దెలియజేయుటకు బ్రయోగించు సాధనము సమ్మె యనబడును. ఉదో్యగులచేగాని, కార్మికులచేగాని ప్రభుత్వమువారుగాని ప్రయివేటు యజమానులుగాని, మితిమీరి పనులుచేయించుకొని తగిన ప్రతిఫలమీయకుందురు. వేతనములు పెంచుడని వారు మొరపెట్టినను బెడ చెవిబెట్టుదురు. పనివాండ్రంత పనులకుబోక సమ్మె చేయుదురు. పరిశ్రమాభివృద్ధితోబాటు కార్మికుల సమ్మెలుగూడనెక్కువగుచు వచ్చినవి. సమ్మెచేయుట వారి హక్కుయినది. సమ్మెలుచేయుట వలననే కార్మికులకు దగు సౌకర్యములు కల్పింపబడుచున్నవి. గాంధీమహాత్ముచుకూడ కార్మికుల యీ హక్కును సమంచెను. కాని సమ్మెచేయుటకు దగిన కారణము లుండవలయును. దురాశాపీడితులైన నాయకులు ముందు వెనుక లాలోచింపక సమ్మెలు చేయించుచున్నారు. ఇందువలన వస్తూత్పత్తిత దేశ శ్రేయస్సుకు భంగము కలుగించును. సమ్మెలు, ఉత్తములగు నాయకుల నాయకత్వమున చేయుట మంచిది.

పాఠశాలలలో విద్యనభ్యసించు విద్యార్థులు సమ్మెచేయుట తగునా? విద్యార్థుల సమ్మెలు గాంధీయుగము ప్రారంభమైనవి. స్వాతంత్ర్యపోరాట సమయమున సహాయనిరాక ణోద్యమము ప్రారంభమైనది. అప్పుడే దేశములో సమ్మెచేయుట మొదలిడిరి. ప్రభుత్వోద్యోగులు ఉదో గములు చేయక సమ్మెచేసిరి. విద్యార్థులప్పుడు రాజకీయాలలో బాగ్గొనవలసి వచ్చెను. వారు పాఠశాలలను బహిష్కరించిరి.

ప్రజాస్వామ ప్రభుత్వమునగూడ సమ్మెలుచేయు నలవాటు విద్యార్థులలో పోలేదు. ఉద్యోగులలోను, గార్మికులలోను బోలేదు. ప్రత్యేకాంధ్రరాష్ట్ర ముకొరకు బోరాడు నపుడు, విశాఖ ఉక్కుకర్మాగారవిషయమునను, హిందీ యుద్ధమునందును విద్యార్థులు సమ్మెచేసిరి. అనవసరముగ సమయముల విద్యార్థులు సమ్మెచేయవచ్చును. కాని అనవసరముగ చీటికి మాటికి సమ్మెచేయుటవలన గలుగు నష్టములను విద్యార్థులు గుర్తింపవలసియున్నది.

పాఠశాలకు హాజరుకాకపోవుటచేత జాత్యాంశములు పూర్తికావు. క్రమశిక్షణ నశించుటచే వినయ విధేయత లడుగంటును. విద్యయందాసక్తి తగ్గును. ఒక్కొక్కపుడు రాజకీయ పార్టీల ప్రాబల్యమున విద్యార్థులు సమ్మెచేయుటచే ప్రశాంతముగ జేయుటమాని హింసా కాండకుదిగుదురు. పాఠశాలల ఆస్తిని నాశనము చేయుదురు. పాఠశాలలను దగులబెట్టుదురు. అది యంతయు మనయాస్తి ఆసుభావము నశించిపోవును. అంతే

కాదు ప్రభుత్వ ఆస్తికిగూడ నష్టము గలిగించుట శోచనీయము.
ప్రభుత్వము పౌగులదేకదా! విద్యార్థులు భావిపౌరులుగదా!

పాఠ్యపుస్తకములలోని యాశములను తగ్గింపవలయును.
పరీక్షలు వాయిదావేయవలయును. పాఠ్యపుస్తకములను సకా
లములో నందరకు నుచితమైన వెలకు నందుజాటులో నుండు
నట్లు చేయవలయును. అది యిది యరనేల? ప్రతి విషయమున
కుడు సమ్మెచేయుట విద్యార్థుల కలవాటైనది. విద్యార్థినాయ
కుడు సమ్మెలను నిర్వహించుచుందురు. ఈ సమ్మెలు సామాన్య
మైనవి. పాఠశాలకు సెలవీయకపోయినను సమ్మెలు.

దేశములో నేమూల నేరజరిగినను విద్యార్థులు సమ్మె
చేయుచున్నారు. నిష్కాగణముగ సమ్మెచేయుచు విద్యార్థు
లమూల్యమైన కాలమును వ్యర్థము చేసికొనుట మంచిదికాదు.
దేశద్రోహుల మాయమాటలకు జిక్కిచెడిపోరాదు.

విద్యార్థులు తమ నాయకుని పిలుపుననుసరించి సమ్మె
చేయుదురు. అతడు విరమించుచునైన విరమింతురు. అనగా ఒక
నాయకుని అదుపాజ్ఞలలో మెలగుచునుగాన వారిలో ఐక
మత్యము కలుగును. భావిజీవితములో సమ్మెలుచేయవలసి వచ్చి
నపుడు అందలి కష్టసుఖములను, అందుకు గావలసిన ధైర్య
మును, శక్తిసామర్థ్యములను విద్యార్థిదశలోనే చవిచూచుటవలన
వారు వారి కరికలను విజయవంతముగ సాధించుకొన
గలుగుదురు.

సమ్మెలుచేయుట అంతమంచిదికాదని చెప్పవలయును. న్యాయసమ్మతమైన కోరికలను దీర్చుకొనుటకు అధికారులతో సంభాషణలు జరుపవచ్చును. సమ్మెలు వర్గకలహములను బురికొల్పును. దేశశ్రేయస్సుకు భంగకరము. సమ్మెచేయువారు హింసాత్మక చర్యలకు బూనుకొనుటచే బ్రజల సానుభూతి సహకారములను గోల్పోవుచున్నారు. సంభాషణలు విఫలములై సమ్మెచేయుట తప్పనిసరియైనపుడు అహింసా సిద్ధాంతములను మనసులో నుంచుకొని, యుద్ధేకపూరితులై హింసాచర్యలకు దిగకుండ శాంతముగ సమ్మెచేయుట మంచిది. విద్యార్థులు విద్య నేర్చుకొనుటయే విధిగ భావించి జాధ్యతలను గుర్తింపక హక్కులనే దృష్టియందుంచుకొని సమ్మెలుచేసిన నష్టవేకాని లాభములేదు. కేవలము పరీక్షల్లో నుత్తీర్ణులగుటయే ముఖ్యమని యకార్యములకు బూనుకొనరాదు. సమ్మె చేయుటయందును గ్రమశిక్షణపాటించవలయును. సంఘవిద్రోహశక్తుల మాయలకు జిక్కి వారి యండదండలు నమ్మి విద్యార్థులు సమ్మె చేయరాదు.

వికలాంగులు

వికలమైన అంగములుకలవారు వికలాంగులు. అంగము లనగా అవయవములు. అవయవములు ఉండవలసిన రూపములో నుండకపోవుట వికలమగుట యందురు. శరీరములో కన్ను, చెవి, ముక్కు, నాలుక, చర్మము అనునీయైదును జ్ఞానేంద్రియ ములు. కాలుసేతులు క ంద్రియములు. జ్ఞానేంద్రియముల వలన జ్ఞానముకలుగ కాలుసేతులు పనులుచేయునుగదా! ఏ యవయవమైనను నుండవలసినరూపములో నుండనిచో నా యవ యవమువలన జరుగవలసినపని సక్రమముగ జరుగదు. కాలులేని వారుకొందరు, రెండుకాళ్ళులేనివారు మరికొందరు, చేయిలేని వారుకొందరు, రెండుచేతులులేనివారు కొందరు, కొందరు మూగవారు, ఇంకకొందరు గ్రుడ్డివారు, మరికొందరు చెవిటి వారు ఉండుట మనము చూచుచునేయున్నాము. కొంతమందికి ఒకఅవయవములోపించిన మరికొందఱకు ఒకటికంటె నెక్కువ అసయవములు లేకుండుటయుకలదు.

మానవులకీ అంగవై కల ము కలుగుటకు గారణములేమై యుండును? అట్లుండుట వారి శాపమా లేకవారుచేసికొనిన పాపమా? అంగవై కల్యతకు కారణము శాపముకాదు. పుట్టుక తోనే అంగవై కల్యముగలవారు, ప్రమాదములవలన నంగవై క ల ముపొందినవారు, వంశానుక్రమముగను, దల్లిదండ్రుల అనా ం గ్యముకారణముగను నంగవై కల్యము పొందినవారు అను నాలుగురకముల వికలాంగులుకలరని పె లుచెప్పుచున్నారు.

పుట్టుకతోనే వికలాంగులగుటకు దల్లిదండ్రులే కారణమందురు. ఆరోగ్యవంతులైన తల్లిదండ్రులకును వికలాంగులు జన్మించుటకలదు. అన్ని అవయవములు క్రమముగనుండి పాదములు వంకరలుజిరిగి వుట్టినవారులేరా? ధృతరాష్ట్రుడు పుట్టు గ్రుడ్డికాదా? ప్రమాదములవలన గలుగు నంగవై కల్యతకు గారణములనేకములు. బస్సు, రైలు మున్నగుప్రయాణములలో ప్రమాదములు సంభవించి కాలో చేయో విఘటనవచ్చును. యాత్రాగారములలో బనిచేయునపుడు కార్మికులు ప్రమాదములకు గురికావచ్చును. పక్షవాతము, తుయ, కేన్సరు మున్నగు వ్యాధులవలనగూడ నంగవై కల్యత కలుగవచ్చునని వైద్యులనుచున్నారు. అవయవముల శ్వాశతాత క్తత కలుగవచ్చును. త్రాగు నీటిలో క్లోరిన్ అధికముగనుండుటయు, పోలియో మొదలగు వ్యాధులు వచ్చుటయు వికలాంగులగుటకు గారణములుగ జెప్పబడుచున్నవి.

వికలాంగులు సౌదరమానవులుగారా? వారిబాగోగులను గమనించవలదా? వారు కష్టపడిపనిచేయుటకనర్హులు. వారి నాదుకొనుట ప్రజలవిధి, ప్రభుత్వమువిధి. వికలాంగులను బాగు చేయు మార్గమేలేదా? వారి శారీరకదౌర్బలము, మానసికదౌర్బల్యమునకు గారణమై మేమీలోకమున నెందుకుబనికి రామని నిరాశతో నిస్పృహతోనుందురు. అట్టివికలాంగులకు వారి శారీరక మానసిక దౌర్బల్యమును బోగొట్టుటకు బూనుకొని స్వతంత్రులుగా నిలబెట్టుటకు ప్రభుత్వము కృషిచేయవలయును.

తొలుత నంగవై కల్యమును నిరోధించుటకు శిశుసంక్షేమ పథకముల సమలుపఱచవలయును. పోలియో మున్నగు వ్యాధులు రాకుండ శిశువులకు ముందుజాగ్రత్తగా పోలియో వైద్యము చేయించవలయును. పోలియో రాకుండ సూదిమందు గాని, మందుగాని వాడవలయును. ఉయ్యవ్యాధి నిర్మూలనకును, కేన్సరు వాధి నిర్మూలనకును దగుజాగ్రత్తలు సిక్కించవలయును. కిత్సకంటె ఆపుదలమేలుకదా!. ప్రమాదములవలన వికలాంగులయినవారికి తగుశస్త్రచికిత్సలు చేయించవలయును. యంత్రాగారములలో బనిచేయువారికి దగురక్షణపరికరములను సరఫరాచేయవలయును. పోలియో వ్యాధివలన నంగవై కల్యము కలిగిన శస్త్రచికిత్స చేయవలయును. అనంతరము కృత్రిమ అవయవములనమర్చి నడచుటకు తర్బీదునిచ్చి వారిని మామూలు మానవులుగా దీర్చిది వలయును. అప్పుడు వారి అవయవశాశ్వత అశక్తత తొలగిపోవును. కృత్రిమ అవయవములు కాన్పూరులో దయారుచేయబడుచున్నవి.

అంగవికలులకు ప్రభుత్వముచేయవలసిన సహాయమెంతేని కలదు. ప్రయివేటు సంఘము సహాయముచేయవలసియున్నది. వారికి ఉచిత రవాణాసౌకర్యములు కల్పించబడవలయును. ఉద్యోగవసతికూడ నేర్పాటుయవలయును. వారు చేయదగిన వృత్తులలో వారికి శిక్షణనీయవలయును. కుట్టుపని, ఎంబ్రాయి డరీ, పాడిపరిశ్రమ, కోళ్ళ పెంపకము మొదలగుపనులలో శిక్షణ నీయవచ్చును. అంగవై కల్యమునుబట్టి వారెవృత్తులలో పనిచేయ గలరో నిర్ణయించవలెను. సంగీతము పాడగలవారికి సంగీతము చెప్పించవలెను. చిత్రలేఖనము కొంతమందికి చెప్పవచ్చును.

స్వయంఉపాధిపథకము వికలాంగులకును నమలుపరచవలెను. ప్రతిజిల్లాలోను శిక్షణాకేంద్రములను స్థాపించవలెను. తొలుత వారికి నైతికశిక్షణనిచ్చి పిదప ఋణములీయప్రారంభించవలెను. బ్యాంకులపప్పుడిట్లే వికలాంగులకు ఋణసౌకర్యములు కల్పించుచున్నవి. తొలుత వారు రీజనల్ మేనేజర్ గారికి దరఖాస్తుపెట్టుకొనిన తరువాత బ్యాంకులు ఋణములను నిర్ణయించి మంజూరుచేయుదురు. శరశ్రమ తక్కువగానుండు పనులలో వారికి శిక్షణయిచ్చి స్వయంఉపాధిపథకముక్రింద తక్కువవడ్డీ అప్పలీయబడును. ఒకవేళ వరదలు, గాలివానలు మున్నగువానివలన నష్టమువచ్చినచో వారికి మరల ఫైనాన్సు చేయబడును.

అంధులకుగూడ ప్రభుత్వము సహాయము చేయుచున్నది. పాఠశాలలు పిండి చదువు చెప్పించి యుద్యోగములిచ్చుచున్నది. అంధత్వమునకు గారణము, విటమిన్ ఏ-లోపమందురు. సరియైన పోషకాహారమున్న అంధత్వము రాదనియుందురు. కంటిజబ్బులవలన దృష్టిలోపముగలిగిన వైద్యులచే చికిత్స పొందవలయును.

వికలాంగులకూడ మానవులేయని యెంచి వారియున్నతికి పాటుబడుట సోదరమానవుల కర్తవ్యము. ప్రపంచములో నేడు పరిష్కరింప సాధ్యముకాని వాతావరణ కాలుష్యమువలన బుట్టుకతోనే యవయలోపమునకు గారణమగునని శాస్త్రజ్ఞులు చెప్పుచున్నారు. ప్రభుత్వము నేడన్నివిధముల వికలాంగులకు తగుసహాయము గల్పించుచు వారియభ్యున్నతికి బాటుపడుచున్నది.

సాంకేతిక విద్య

విద్య వివేకము నిచ్చును. వివేకమువలన బు వికసించును. ప్రస్తుత కాలములోనేగాదు, ఏ కాలములోనైనా నను విద్య నేర్చుకొను మానవుడు కేవలము విజ్ఞానముకొంటాకే గాదు, జీవయాత్రను సాగించుటకు నాధారముగ నుండునను నుద్దేశముతో గూడ విద్య నేర్చుకొనును. ప్రభుత్వోద్యోగముచేయు న లాషతో నేడు మానవుడు విద్య నేర్చుకొనుచున్నాడు. చదువు వారి కందఱకు నుద్యోగములు జాలినన్ని లేవు. ఆంగ్లప్రభుత్వ కాలములో వృత్తి విద్యలు మూలబడినవి. ఉద్యోగములులేక వృత్తిపరులు చేసికొనలేక పొట్టగడపుకొనుటెట్లు? కాబట్టి విద్య జీవనాధారముగ నుండవలయును. అందుచేత విద్యకు దోడు వృత్తి విద్యలు గూడ ముఖ్యావశ్యకములు. అట్టి వృత్తి విద్యనే సాంకేతిక విద్య యందురు.

విజ్ఞానము నిచ్చు విద్యతోబాటు బ్రతుకుచెరువును జూపించు విద్య నేర్చుట నేడెంతయు నవసరము. చదువు నేర్చిన వారి సంఖ్య యుద్యోగముల సంఖ్యకంటె అధికము. కాన విద్యావంతుల కందఱకును జాలినన్ని యుద్యోగములు లేవు. వారు ఇతర వృత్తు లవలంబింప నశక్తులు. కావున రెంటికిబెడద రేవడలయిన విద్యావంతులు వృత్తి విద్యలు నేర్చిన స్వతంత్ర

ముగ జీవింపగలుగుదురు గదా!. మొట్ట మొదట గాంధీ మహాత్ముడి విషయమును గ్రహించి వార్ధాలో వృత్తి విద్యా విధానమును ప్రవేశపెట్టెను. దీనికి వార్ధా విద్యా విధానము లేక సాంకేతిక విద్యా విధానము అని పేరు కలిగెను.

ఉద్యోగములు దొరుకుటయే కష్టము. దొరికినను తగిన వేతనముండదు. ఇంజనీయర్స్, వైద్యము మున్నగు విద్యలు నేర్చుట అధిక వ్యయప్రయాసలతో గూడినపని, అయినను నిష్పండింజనీయర్లు, డాక్టర్లు గూడ ఎక్కువైనారు. ఆయా కళాశాలలలో ప్రవేశము లభించుటయు కష్టమే. రోడ్డు రవాణా బస్సులలోను, రైల్వేశాఖలోను, తంతితపాలా శాఖలోను మున్నగు వివిధ శాఖలలోని యుద్యోగములు నందఱకు లభించుటెట్లు?.

అందుచేత ప్రభుత్వమీ విషయమును గుర్తించి సాంకేతిక విద్యాశాఖను నిర్మించినది. పంచవర్ష ప్రణాళికలలో ధనమును కేటాయించినది, విదేశములనుండి సాంకేతిక నిపుణులను రావించినది. వృత్తి విద్యా కళాశాలలను స్థాపించినది. మన దేశములో సదుపాయములేని వృత్తి విద్యలను నేర్చుకొనుటకు కొంతమందిని విదేశములకు పంపుచున్నది. వడ్రంగ మో? నవారు నేతయో, యేదెయో యొకపనిని నేర్చుటకు ఉన్నత పాఠశాలలలో నవకాశము కల్పించినది. కాని విద్యార్థు లందఱకు నొకే వృత్తిపని నేర్చుకొనుట కభిలషింపరుగదా! అందుచేత ప్రత్యేకముగ సాంకేతిక విద్యాలయములను స్థాపించుట

ముఖ్యావసరము. అట్లయిన వారి కిష్టమైన విద్యయందు వారు నిపుణు లగుదురు.

సాంకేతిక విద్యాలయములు తగినన్ని స్థాపించుట కవ కాశము లేనప్పుడు ఉన్నత పాఠశాలలో ఉన్నత విద్యతోబాటు వృత్తి విద్య నే కొనుట కవకాశము గల్పింపవలయును. ఉన్నత పాఠశాలలలో గొన్నింట క్రాఫ్ట్ కు కాల నిర్ణయ పట్టికలో స్థానమియ్యబడి యేదియో యొక వృత్తి విద్య చెప బడుచున్నది కాని యంతమాత్రము చాలదు. విద్యార్థులు విద ముగించునప్పటికి సాంకేతిక నిపుణులు గావలయును. వృత్తి పనియందు నైపుణ్యము గలుగునట్లు విద్యార్థుల యభిరుచినిఁబట్టి సాంకేతిక విద్యను బోధించు నేర్పాట్లు గావింపబడవలెను. ప్రభుత్వేతర సాంకేతిక పాఠశాలలకు ప్రభుత్వము ధనసహాయము చేయవలయును. విద్యార్థులు కళాశాల విద్యల కెగబడక వృత్తి విద్యల నభ్యసించుటకు సాంకేతిక విద్యాలయములలో జేగవలసి యున్నది.

సాంకేతిక విద్యాలయములలో జదువు విద్యార్థులు వారి కిష్టమగు విద్యను నేర్చుకొను నవకాశము గలదు. ఆ వృత్తి విద్యకు సంబంధించిన శాస్త్రాంశములు విపులముగ దెలియజేయ బడును. నూతన పద్ధతుల ననుసరించి చిన్న చిన్న యంత్రము లనుగూడ నుపయోగించుట విద్యార్థి తెలిసికొనును. స్వయ ముగా వస్తువులను దయారుచేయగల నేర్పుగల వాడగును.

సాంకేతిక నిపుణుల సహాయమున వృత్తియందు

ప్రవీణులై నంత ప్రభుత్వోద్యోగముల కెగబడవలసిన పనిలేదు. వడంగము చేయవచ్చును. నవారు నేయవచ్చును. చేనేత వస్త్రములు తయారు చేయవచ్చును. సబ్బులు చేయవచ్చును. చేసిన వస్తువుల నమ్మకొని దిగులు లేకుండ జీవయాత్రసాగింప వచ్చును. అవియునుగాక ఇది స్వేచ్ఛావృత్తి యగుటచే నొకనికి లొంగి యుండనవసరములేదు. ఒకవేళ ఉద్యోగములు దొరికినను వృత్తి విద్యల నుపవృత్తులుగా గ్రహించి యార్థికముగా పెంపొంద వీలగును. విద్యావంతులైన వ్యవసాయదారులును, ద్యా విహీనులైన వ్యవసాయదారులును, వ్యవసాయ కూలీలును, పాక్షిక నిరుద్యోగులు. గావున వృత్తి పనులుచేసి కాలమును సద్వినియోగము చేసికొని ధనము సంపాదించుకొన వచ్చును. పెద్ద పాశ్రమలు స్థాపించలేనివారు వృత్తి విద్యలను నేర్చి పనులు చేయవచ్చును. ప్రభుత్వము వృత్తి విద్యలను బ్రోత్సహించుటకు స్వయం ఉపాధి పథకముల మూలమున ఋణము లిచ్చుచున్నది. ఆధునిక ప తుల కనుగుణముగా విద్యుచ్ఛక్తి సహాయమున చిన్న చిన్న యాత్రములుగూడ నడుపుటకు దగిన సౌకర్యము కలిగించుచున్నది. కాబట్టి సాంకేతిక విద్య యింకను పెంపొందిన దేశములో నిరుద్యోగ సమస్య పరిష్కారమగుటయేకాక ఆ కాభివృద్ధి సర్వతో ముఖాభివృద్ధి నందగలదు.

గ్రహాంతరయానము

అది యోగాభ్యాసకాలము. నాటి మానవుఁడాత్మ నిగ్రహశక్తియు, నింద్రియ నిగ్రహశక్తియు గలిగి యోగశక్తిని సాపాదించెను. ఆ శక్తివలన దూరశ్రవణము, దూరగమనము, దూరదృష్టి మున్నగు శక్తులు గలిగియుండెను. అందఱకును నట్టి శక్తులుండెనా? లేదు. యోగశక్తి గలవారికి మాత్రమే కలదు. ముల్లోకములను సంచరింప శక్తిగల నారదాది మహర్షులుండిరని పురాణములు చెప్పుచున్నవి. నేడు యోగశక్తిలేని మానవుఁడు యాత్ర శక్తివలన గ్రహాంతరములకు బోగలుగుచున్నాడు. అందఱును బోగలరా? పూర్వమునుండియు భూమికి నితర గ్రహములకును సంబంధ బాంధవ్యములున్నవని పురాణములు చెప్పు వింతలు నేడు విజ్ఞానవేత్తలు నిరూపించుచున్నారు.

అంగారక శుక్రగ్రహములు భూచక్రమునకు దగఱగా గలవు. ఈ గ్రహములమీనికి పరిశోధకోపగ్రహములు ప్రయోగింపబడినవి, కాని అచ్చటికి బోయి తిరిగిరాగలమను విశ్వాసము శాస్త్రజ్ఞులకు గలుగలేదు. చంద్రగ్రహమును ఒరిశీలింప నిశ్చయించుకొనిరి.

1957 వ సంవత్సరములో గ్రహాంతరయానము ప్రారంభమైనది. అ తకుముందువలె జీవులను రోడసిలోనికి పంపసాగిరి. రష్యా, అమెరికాకు గ్రహాంతరయాన ప్రయోగములు చేయ

సాగిరి. ఈ యాత్రలు నేడు సాధ్యమగుటకు కృషిచేసిన ప్రవీణులగు మాస్టర్లకులున్నారు.

భూమికి ఆకర్షణశక్తి కలదు కదా! ఆకర్షణశక్తి పరిధి దాటినగాని అంతరిక్షయానము సాధ్యముకాదు. ఎంతవేగముతో పోయిన ఆకర్షణ శక్తినుండి తప్పకొని పోగలఁడు అనునది శాస్త్రజ్ఞుల నెదుర్కొను సమస్య. ఆ సమస్యను బరిష్కరించునవి రాకెట్లు అని తొలుత రష్యా కనుగొనినది. తరువాత కృత్రిమ ఉపగ్రహములను రాకెట్లద్వారా అమెరికా రషా దేశములు ప్రయోగించెను. 1957 వ సంవత్సరము అక్టోబరు నెల 4 వ తేదీన 1 వ స్పూత్నిక్ ను ప్రయోగించెను. స్పూత్నిక్కు అనగా ఉపగ్రహము. ఇవి వాయుమండలము నతిక్రమించి స్వేచ్ఛగ సంచారము చేయగలుగుచున్నవి. 19 8 వ సంవత్సరము అమెరికా ప్రయోగించినది.

తరువాత ఆ రెండు దేశములును అంతరిక్ష పక్షితుల స్థానము చేసికొని ప్రాణుల సమూహముపై నా ప్రభావ మెట్లుండునో కనుగొనుటకు అనేక ఉపగ్రహములను ప్రయోగించినవి. 'యూరీగగారిన్' అను రష్యా దేశస్థుఁడు భూమిచుట్టు తిరిగి వచ్చెను.

ఈ యాత్రలు మానవునిపై నెట్టి ప్రభావము చూపునో ఆ రెండు దేశములును బరిశీలించినవి. వ్యోమ నౌకలను నదుపులోబెట్టి భూమిపై ను స్థ ప్రదేశమున దింప వీలగునా

యనియు పరిశీలించబడెను. ఫలితము తృప్తికరముగ నుండెను. అనంతరము నౌకా చోదన నిర్వహణ కౌశలమును బెంపుజేసిరి.

1964 వ సంవత్సరములో జరిగిన అంతరిక్ష యాత్రలో మువ్వురు బాల్గొనిరి. తరువాత యాత్రలో 'అలె లియోనోవ్' అనునతఁడు రోడ్డిలో కొలరేసేపు స్వేచ్ఛగా నుండగలిగెను. చంద్రగ్రహ ఉపరితలమును బరిశీలించి ఛాయా చిత్రముల సేకరించి భూమికి రాకెట్లు ప్రసారము చేసినది. ఉపరితలముపై నిసుకతిప్పలు, అగాధములు కలవని ఆ ఛాయా చిత్రముల వలన శాస్త్రజ్ఞులు గ్రహించిరి. తరువాత చంద్రమండలము వెనుక భాగమును గూడ సందర్శించిరి.

1969 వ సంవత్సరము జూలై 19 వ తేదీన ఆప్స్ట్రాంగ్ అనునతఁడు మొట్టమొదట చంద్రోపరితలముపై కాలుపెట్టెను. అతఁడటు నిటు తిరిగి చంద్రశిలలు కొన్నింటిని సేకరించి తిరిగి నౌకలో ప్రవేశించి తన సహచరు లిరువురతో గలసి భూమికి వచ్చెను. గ్రహాంతరయానములుచేసి యందలి విశేషములను గనుగొనవలెనని మానవుని సంకల్పము. ఆప్స్ట్రాంగ్ తెచ్చిన చంద్రశిలలను శాస్త్రవేత్త లనేకులు ప్రయోగశాలలలో పరీక్షించుచున్నారు. చంద్రగ్రహమును జేరకముందే శుక్రకుజ గ్రహయానము జరిగెను. గ్రహాంతర యాత్రలలో యాత్రా కాలమును బెంచుట, రోడ్డిలో రెండు నౌకా విభాగములు గాని, నౌకలుగాని కూడుటకు గల్పించుకొనిన సాంకేతిక కృత్యము నేర్పరచుట అను రెండు లక్ష్యములను రష్యా అమెరి

కాలు సాధించెను. చంద్రలోక యాత్రవలన ననేక నూతనాంశములు ప్రపంచమునకు వెల్లడియైనవి. కాని మానవునకంత యుపకారిగా నున్నట్లు కన్పించుటలేదు.

భూమి కాకర్షణశక్తి గలదు. వస్తువుల బరువాకర్షణశక్తి మూలముననే కలుగుచున్నది. భూమ్యాకర్షణశక్తి భూగోళమును జుట్టుకొని కొన్ని మైళ్ళదూరము వరకే యుండును. ఆ భూమ్యాకర్షణ పరిధిని దాటిన తరువాత నిరాకర్షణ మండలముండును. అందుచేతనే అంతఃక్షమున నుపగ్రహములు దిరుగాడుచున్నవి. భూమ్యాకర్షణ శక్తిలో చంద్రగోళమునకుగల ఆకర్షణశక్తి ఆరవవంతు మాత్రమేయని తేలినది. అందుచేతనే అచ్చట వస్తువులు భారమును బోగొట్టుకొనును.

చంద్రమండల విజయానంతరము గుజగ్రహయానము ప్రారంభమైనది. మార్పు 6-అందజేసిన సమాచారమునుబట్టి గుజగ్రహము వట్టిపోయి యెండిపోయిన నదీశయ్యలు, అగ్ని పర్వతములు మున్నగునవి యున్నట్లు తెలియవచ్చుచున్నది. గ్రహాంతరయాన మింకను విజయవంతమగును గాత.

మద్యపాన నిషేధము

కల్లు, సారాయము, బ్రాంది, విస్కీ మున్నగు మత్తు గలిగించు పదార్థములను త్రాగుట మద్యపానమనబడును. ఆ మ పదా ములను త్రాగకుండ జేయుట మద పాన నిషేధము. మ ద్యపానము నేడు నాగరికులకును నలవాటై ది.

పూర్వము మద్యపానము కలదా? కలదు. దానవ గురు వైన శుక్రాచార్యునకు, కలుత్రాగనలవాటు కలదు. అయినను నాశుక్రుడే మద్యపానమును నిషేధించుచు పంచమహాపాతకము లలో మద్యపానమొకటి. మద్యము నెవరును త్రాగరాదు, అని కట్టడిచేసెను. అప్పటనుండియు మహాత్ములగు వారు మద పాన మును నిషేధించుచు వచ్చిరి.

ఆంగ్లేయులు మన భారతదేశమును పాలించిన కాలములో మద్యపానములు ప్రోత్సహించిరి. విస్కీ, బ్రాంది, రమ్ మున్నగు పలురకముల మద్యములు నింగ్లాండుదేశమునుండి మనదేశము నకు గొనిరాబడినవి. ఆ మద్యము వలన వారికి గొట్లకొలది రూప్యములు ధనము లభించెడిది. జాతీయ నాయకులు మద్య పానమును నిషేధింప సనేక విధముల బ్రయత్నించిరి.

1947వ సంవత్సరములో మనదేశమునకు స్వాతంత్ర్యము వచ్చినది. స్వాతంత్ర్యము వచ్చిన తరువాత వెంటనే మద్యపాన

ని షేధమమలులోనికి వచ్చినది. ఇప్పుడు కొన్నిరాష్ట్ర ములలో నమలులో నున్నది. కొన్ని రాష్ట్ర ములలోలేదు. మన ఆంధ్ర ప్రదేశ్ రాష్ట్ర ములో మద్యపాన ని షేధమమలులోలేదు.

మద్యపానమును ని షేధించుటవలన దేశమునకు గొన్ని సమస్యలెదురై నవి. కల్లుగీతపనివారు లక్షలకొలది యున్నారు. మద్యపానము ని షేధించుటవలన నాకల్లుగీతపనివారికి పని యుండదు. నిరుద్యోగ సమస్య తీరనిదై యున్న యీ కాలంలో నీ ని షేధమువలన నీ నిరుద్యోగసమస్య యింకను పెచ్చుపెరిగి పోవును. అధికాదాయమును దెచ్చిపెట్టునది మద్యము. అట్టి మద్యమును ని షేధించుటవలన వచ్చు నాదాయము తగ్గిపోయి యా కముగ ప్రభుత్వము దెబ్బతినును. కలుగునష్టమును బాపు కొనుటకు క్రొత్త పన్నులను విధింపవలయును. విధించినచో పన్నులబాధ ప్రజల కధికమగును. దేశము సర్వతోమ ఖాభివృద్ధి నందుటకు ప్రాజెక్టులు, పరిశ్రమలు మున్నగునవి యభివృద్ధి కావలయును. ఇందులకు విశేషధన మవసరముగదా!

మద్యపాన ని షేధమువలన నెన్నియో చిక్కులున్నను ప్రభుత్వము చట్టముద్వారా శాసించినది. ఆయినను ప్రయోజన మేమి? ప్రజలు మద్యమును సేవించుట మానినారా? లేదు. దొంగతనముగా మద్యము తయారుచేయఁబడుచున్నది. అమ్మ బడుచున్నది. త్రాగబడుచున్నది. ప్రజల సహకారము లేనిదే చట్టము సమ వంతముగ బనిచేయలేదు. మద్యము సేవించుట

తప్పు. అను భావము ప్రజలలో గలిగినచో చట్టముతో బనిలేదు. అది పూర్వమునుండియు వచ్చుచున్న దురాచారము. మద్యమును సేవింపరాదనుచు నుపన్యాసము లీయవలయును. ఆకాశవాణి ప్రసారముల ద్వారా ప్రబోధింపవలయును. ఆశాఖలో పనిచేయు నధికారులు లంచగొండును గాకుండ వలయును. మనలో విదా వంతులు తక్కువ, కావున విద్యా వంతులుగ జేసి తగిన విజ్ఞానమును గలిగింపవలయును. అంత వరకు ప్రభుత్వ శాసనము వలన ఫలితము లేదు.

మన ప్రభుత్వము ప్రజాస్వామ్య ప్రభుత్వము. ప్రతి పౌరునకు వాకోస్వాతంత్ర్యము, వ్యక్తిస్వాతంత్ర్యము వున్నవి. మా యిష్టమునచ్చినట్లు మేము ప్రవర్తించెదము అనుట తగదు. హక్కులతోబాటు బాధ్యతలుకూడ కలవని తెలియవలయును. మద్యపానము వ్యక్తియొక్క స్వవిషయము. పెద్దలు విస్కీ, బ్రాందీ, రమ్ మున్నగు మద్యముల సేవించుట తప్పుగాదా? చుట్టలు, బీడిలు మున్నగు ధూమపానము లారోగ మునకు భంగకరములుగావా? కాఫీ, టీ లారోగ్యవృద్ధి దాయ ములా? వానినేల నిషేధింపరాదు. అనువారు లేకపోలేదు. అట్టివారికి గొప్పవారు మద్యములను సేవించుట మాని మార్గదర్శకులుగ నుండి దానివలన నగు కష్టస్థములను ప్రజలకు బోధింప వలయును.

మద పానమువలన ప్రజలనేక కష్టనష్టముల పాలగు గున్నారు. మన దేశమున నేడు దారిద్ర్య పిశాచము తాండ

వించుచున్నది. పనిపాటలుచేసి ధనము తెచ్చికొని దానితో మద్యమును ద్రావి యొడలు తెలియక పడిపోయి, ఇంటికడ భార్యాబిడ్డలకు తిండిలేక మలమల మాడజేయు ప్రముఖులున్నారు. త్రాతందనాలుత్రొక్కుచు నింటికిపోయి భార్యాబిడ్డలను కొట్టు మహాత్ములున్నారు. త్రాగుటకు డబ్బులేనపుడు ఇంటిలో చెంబు తప్పేలలు కుదువబెట్టియో, అమ్మకొనియో అవియును లేనపుడు భార్యమెడలోని మంగళసూత్రమును సహితము నమ్మకొని మద్యమును సేవించు ఘనులున్నారు. చివరకు పశ్చాత్తాపపడి గుమిలిపోవుటయే వారి పని. ఇల్లు గుల్లగుటయే గాక వొళ్లును గుల్లయై రోగములచే బాధపడుదురు.

కాబట్టి ప్రభుత్వము ఆదాయము తగ్గిపోవునని యెంచక ప్రజాసహకారముతో మద్యపాన నిషేధము నమలుపరచి సజాత్రేయస్సుకు బాటుపడునని యాశించుచున్నాను. విషపూరితమైన మద్యమును సేవించి యనేకులు మృత్యువాత బడుచున్నారు. ఇట్టియెడ మద్యనిషేధ శాసనము నమలుపరచక ఉపసంహరించుకొనుట సమంజసము కాదేమో?

స్థానిక స్వపరిపాలనా సంస్థలు

సానికమనఁగా నొక లమునకు ంబంధించినదని అర్థము' ఏ ప్రదేశములోనుండువారు అనగానే గ్రామములోనుండువారా గ్రామమును స్వయముగ పరిపాలించుకొనుట స్థానికస్వపరిపాలన యనబడును. పూర్వమునుండియు మనదేశములో స్థానికస్వపరి పాలనముగలదు. గ్రామములోని ప్రజల జాగోగులు ఆగ్రామ, లకే తెలియునుగాని ప్రభుత్వమున కంతజాగు తెలియదు. అందుచేత గ్రామపరిపాలననుకొఱకు గ్రామపంచాయితీ లేర్పాటుచేయఁబడినవి.

ప పాలనా సౌకర్యమునకు గ్రామములు కొన్నింటిని చేర్చి దానికి సమితియనియు, కొన్నిసమితులను జేర్చి జిల్లా యనియు నేర్పరచిరి. పట్టణములలో పురపాలకసంఘములు, నగరములలో కార్పొరేషనులు కలవు. ఇవియన్నియును స్థానిక స్వపరిపాలనాసంస్థలే. ఈ పరిపాలనావ్యవస్థనే పరిపాలనావికేంద్రీకరణ విధానము అనియందురు.

స్థానిక పరిపాలనాసంస్థలలో స్థానికులగు పోరులే సభ్యులు పోరులు ప్రత్యక్ష ఎన్నికలద్వారా ఆయాసంస్థలలోని సభ్యుల నెన్నుకొందురు. రాష్ట్ర ప్రభుత్వములకు ఈ సంస్థలను పర్యవేక్షించు నధికారముగలదు. పరిపాలనా సంస్థానికరముగలేనిచో నాసంస్థలను రాష్ట్ర ప్రభుత్వము రద్దుచేయవచ్చును.

గ్రామపంచాయితీ పరిపాలన మనదేశములో బూర్వ కాలమునుండియుకలదు. అవి గ్రామసభలను పేర వ్యవహరింపఁ బడెను. మహమ్మదీయుల పరిపాలనాకాలములో నవియదృశ్యము లైనవి. పిదప నాంగ్లేయుల పరిపాలనాకాలములో మేయో, రిప్పన్ ప్రభువులు స్థానికసంఘాలను స్థాపించిరి. స్వతంత్రము వచ్చిన తరువాత పంచాయితీరాజ్య మేర్పడినది.

గ్రామములను వార్డులుగా విభజింతురు. ఒక్కొక్క వార్డు కొక్కొక్కసభ్యుని ఆ గ్రామస్థులెన్నుకొందురు. ఆరు గురు మొదలు పదహారువఱకు సభ్యులుందురు. కొన్ని స్థానములు షెడ్యూలుకులములవారికిని, స్త్రీలకును కేటాయించబడును. ఎన్నుకొనఁబడిన పంచాయితీ సభ్యులు సర్పంచ్ ని ఎన్నుకొందురు. సర్పంచ్ ఎన్నికలు ప్రత్యక్ష ఎన్నికలద్వారా జరుగవచ్చును. మైనరుపంచాయితీలు, మేజరుపంచాయితీలు అని పంచాయితీలు జనసంఖ్యను, ఆదాయమునుబట్టి రెండురకములు. మేజరు పంచాయితీకి ఒక ఎగ్జిక్యూటివ్ ఆఫీసుండును. అతడు ప్రభుత్వముచే నియమించబడును. పంచాయితీలు ఆయా గ్రామపరిపాలన కొనసాగించును.

సమితిసభ్యులు ఆ సమితియేరియాలోని గ్రామపంచాయితీ సర్పంచ్ లు. వీరుగాక మరికొంతమంది సభ్యులుగూడ నుందురు. ఆ యేరియాలో ప్రతిపట్టణకమిటీ అధిక్షుడులేని గ్రామమునుండి జిల్లాకలెక్టరుచే నియమించబడిన సభ్యుడును, మహిళ, ముగ్గుగువారు సభ్యులుగనుందురు. ఈ సభ్యులందరు

కలసి అధ్యక్షుని నెన్నుకొందురు. సమితి అధ్యక్షుని ప్రత్యక్ష ఎన్ని కలద్వారా ఎన్నుకొనుటయుకలదు.

జిల్లాపరిషత్సభ్యులు, పంచాయితీమిత్రుల అధ్యక్షులును, జిల్లాసుండి యెన్నుకొనబడిన కేంద్రరాష్ట్ర శాసనసభ్యులును, జిల్లాకలెక్టరును మున్నగువారు. వీరు ఇద్దరు మహిళాప్రతినిధులను, షెడ్యూలుకలముల, తెగల ప్రతినిధులను నెన్నుకొందురు. వీరందఱును జిల్లాకలెక్టరు అధ్యక్షతను సమావేశమై పరషదధ్యక్షుని నెన్నుకొందురు. అధ్యక్షునియెన్నిక ప్రత్యక్షముగగూడ జరుగవచ్చును. పరిషత్ కార్యకలాపములన్నియు జిల్లాకలెక్టరు పర్యవేక్షణలో జరుగును. జిల్లాసెక్రటరీ, ఇతర జిల్లాకల కారులు సహాయముచేయుదురు. సమితి కార్యకలాపముల, బ్లాక్ డెవలప్ మెంటు ఆఫీసరు పర్యవేక్షించును.

పట్టణ పరిపాలనను నిర్వహించు స్కూలు పురపాలక సంఘములు, కార్పొరేషన్లు అని అందురు. పురపాలకసంఘ సభ్యులపట్టణ వయోజనులచే ప్రత్యక్షముగ నెన్నుకొనబడుదురు. ఒక్కొక్కవాఁ ఁ కొక్కొక్క సభ్యుడుండును. ఈ సభ్యుల స్థానములలో కొన్నియైదులకును, షెడ్యూలుకులముల, తెగల వారికిని కేటాయించబడును. సభ్యులందఱుకలసి చైర్మన్ ను ఎన్నుకొందురు. ఈ ఎన్నిక ప్రత్యక్షముగాగూడ జరుగవచ్చును. పట్టణ సంవత్సరాదాయమునుబట్టి సెలక్షనుగ్రేడు, స్పెషల్ గ్రేడు, మొదటిగ్రేడు, రెండవగ్రేడు, మూడవగ్రేడు అని పురపాలకసంఘములైదురకము. కార్పొరేషన్ కార్యకలాపములు పురపాలకసంఘ పాలనవలెనుండును.

ఈ స్థానికపరిపాలన సం లన్నియును స్థానికముగా ప్రజలకు సౌకర్యములు కలిగించుటకే యేర్పాటుచేయబడినవి. నీటి వసతి కల్పించుట, విద్యా వైద్యసౌకర్యములు గలిగించుట, రోడ్లువేయుట, వంతెనలు కట్టించుట, మురుగుకాల్వలు నిర్మించుట, విధిదీపములు వేయించుట, గ్రంథాలయములు, రేడియోలు నెలకొల్పుట మున్నగుసౌకర్యములు గలిగింపవలసియున్నది.

స్థానిక పరిపాలనాసంస్థలకు నృత్తిపన్ను, ఇంటిపన్ను, ఆదాయపుపన్ను, నీటిపన్ను మున్నగుపన్నులవలనను, ప్రభుత్వమిచ్చు గ్రాంటు, ప్రజలును, ప్రజాసంస్థలునునిచ్చు విరాళము మున్నగువానివలనను నాదాయము వచ్చును. భూమిశిస్తు, రిజిస్ట్రేషన్ షాన్ ఫీజునందువచ్చు భాగముకూడ పంచాయితీలకాదాయమగును.

సాధారణముగ పంచాయితీరాజ్ ఎన్నికలు ఐదేండ్లకొకమారు జరుగును. సభ్యులు విశ్వాసరాహిత్య తీర్మానమున అధ్యక్షుని తొలగింపవచ్చును. ప్రభుత్వమైనను పదవినుండి తొలగింపవచ్చును. పంచాయితీరాజ్ పరిపాలన ప్రజలకు శ్రేయస్కరము.

